המודיע

שנה כ״ה גליון 8517 — המחיר 60 אגורות

יום השישי פ׳ ויקרא ו׳ ניסן תשל״ד (29 במרס 74)

בדיקה מיוחדת נערכה בעמדות מצריות

הבדיקה אתמול מוכיחה נכונות הטענה היש ראלית

קאהיר, יום ה׳ — האו״ם ערך היום בדיקה מיוחדת בכמה עמדות מצריות בסיני, בעקבות תלונה שהוגשה על ידי ישראל שבעמדות אלה הוצבו יותר חיילים מאשר המותר — וזאת אף כי היום מקורות מוסמכים...

זמני הדלקת הנרות

מוצש״ק		ערש״ק
6.33	ירושלים	5.18
6.35	תל אביב	5.36
6.35	חיפה	5.28

אמפיסל ברודה — אחיות קיבל
בני־ברק, רבי עקיבא 30

לקהל הלקוחות!
ברשותינו דגם חדש של
מכונת תפירה דגם 641
במחיר פרסומת
בהנחה של 237 ל״י
המלאי מוגבל, כמו״כ כל דגמי מכונות התפירה והסריגה בהנחות מיוחדות ומפתיעות לקראת החג.
כל הקודם זוכה.
בברכת חג כשר ושמח
האחיות קיבל

וינג׳ר עזב את מוסקבה ללא השגת הסכם כלשהו

לאחר ישיבת הפוליטביורו הגישו הסובייטים הצעות חדשות בלתי מתקבלות

חייל נהרג ו־2 נפצעו בחילופי אש ברמת הגולן

הגרי״ד סולובייציק מכחיש שמועות שהתיר הצטרפות המפד״ל לממשלה

השר חזני שוקל התפטרות ✶ ביום א׳ ההכרעה

ראיון עם הרב גורן

פגישה בין האדמו״ר מליובאוויטש והגרי״מ פיינשטיין

חזני שוקל התפטרות

תכונה בקרב חסידי ויז׳ניץ

לקראת יום השנה להסתלקות האדמו״ר זצוק״ל

שר אוסטרלי מכחיש

הודעה משותפת אמריקאית־סובייטית

הודעה ואזהרה

הרינו להודיע בזה כי
בהתאם לתקנות קרית צאנז
— כל רכישה או שכירות דירה בקרי״ה, שלא קבלה את אישורו של הועד הרוחני של השכון, אין לה כל תוקף חוקי.
והרוכש דירה בהקריה — ממי שלא יהי׳ ללא אישור הנ״ל, מניח מעותיו על קרן הצבי,
ואין שום אחריות על בעלתו.

בברכת חג כשר ושמח
הנהלת קרית צאנז

מעדניה תל אביב, שינקין 53, טל. 247651
ארוחות מוכנות לשבת ערב פסח
מקבלים הזמנות לארוחות מיוחדות ומאכלים מוכנים, ארוזים באריזה פלסטיק מיוחדת בתוספת כלים חדשים, צלחות, סכו״ם וגביעים לשימוש חד פעמי.
הזמנות מתקבלות עד ליום שני בערב
הערה: המאכלים הוכנו בכלים של פסח, והמיועדים לאכול אך ורק לפני פסח.
בברכת חג כשר ושמח
ה. פלד

בהזדמנות! דירת לוקסוס
3 חדרים גדולים מאד
עם חדר עבודה ופנת אוכל גדול והול ופרוזדור ומרפסות גדולות מעולות. הסקה פרטית (ולא ביתית), נוף מרהיב, הרי יהודה וירושלים, וחניה פרטית, גינון. מ־4 צדדי הבנין, כניסה פרטית.
270.000, טלפון: 02-521690.

„איטה״ סלון לבגדי הריון
בני ברק, רח׳ ירושלים 8, ליד פינת רבי עקיבא
מבחר דגמים חדישים
לעונת המעבר והחגים

אווערבאך — הדסה מילצקי
מאורשים
ו׳ ניסן תשל״ד

בלס — חיה אדלר
ברק — רמת גן
מאורשים
אור ליום ו׳, ו׳ ניסן תשל״ד

ברכות לבביות
מוגשות בזה מעומק לבנו לידיד נאמן אציל הרוח ורב הפעלים
הר״ר **יהודא קרפפן** שליט״א וביתו
מנהל הכללי של ישיבת פרשבורג
לאירושי הבן
מרדכי קלפהולץ נ״י
ברכות: יהודא צבי ליסש ומשפחתו

בית מדרש לאברכים לתורה ולהוראה
מיסודם של חסידי גור — תל אביב
רח׳ נחלת בנימין 28 — רח׳ יבנה 10
ברכת מזל טוב נאמנה
שלוחה בזה למעכ״ב ידידנו הנכבד והנאמן מחזיק לומדי תורה כישכר וזבולון
הרה״ר **משה בורנשטיין** הי״ו
ולמשפחתו הכבודה תחי׳
לנשואי הבת עב״ג יחיו.
יהי׳ הרצון שהזיווג יעלה יפה ותרוו מהם רוב נחת תוך אושר, בריאות וכל טוב.
ההנהלה — ועד הבנין

כולל „דעת סופר״ — בני ברק
ע״י ישיבת „שבט סופר״ פרשבורג ירושלים ת״ו
בזה ברכת
מזל טוב לבבית
הר״ר **יהודא משה קרפפן** שליט״א
החתן **אשר אנשיל** הי״ו
לראות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יו״ח עד עולם

תלמידי ישיבת „שבט סופר״ פרשבורג בארה״ק
ברכת מזל טוב
הר״ר **יהודא מ. קרפפן** הי״ו
לאירושי בנם היקר
הבח׳ **אשר אנשיל** הי״ו
רוב נחת ואושר עד בלי די
המברכים בלונ״ח
ומתפללי ביהמ״ד — ועד הגמ״ח — מערכת הירחון
בני ברק

ישיבת „מראה יחזקאל״ בני ברק
ע״ש הצדיק המפורסם
מו״ה יחזקאל פנט זצלה״ה מקארלסבורג
הננו שמחים להודיע כי אי״ה בר״ח אייר הבעל״ט תיפתח בבני ברק
ישיבה מיוחדת לסיוע
ההנהלה

רהיטי מנדל
עבודה עצמית
ארונות קיר וחדרי שינה. מטבחים וחדרי ילדים. ספריות, עמודים, מדפים, מדפי טלפון, מראות, קילבוני ועגלות תה.
הנחות גדולות לבוחרי ישיבות, הספקה מהירה.
מנדל, רבי עקיבא 140 בני ברק טל. 782140
שרות אדיב ומבחר גדול

„פעילים — יד לאחים״
פעילי מחנה התורתי בישראל
עצרות עם
לקראת חג הפסח יתקיימו אי״ה במקומות ובימים דלהלן:
ירושלים — לוד — קרית מלאכי — קרית אתא — נהריה — רמלה — אשדוד — באר שבע
ישאו דברים חברי בית הדין לערכי גרוזיה
הרב יהודה בטראשוילי שליט״א
הרב משה דבראשוילי שליט״א
הרב יעקב דבראשוילי שליט״א
הרב עמנואל דוידאשוילי שליט״א
הרב רפאל אלאשוילי שליט״א
בברכת חג כשר ושמח
ההנהלה

שתו יינות טבעיים וטעימים
דרשו ממבחר תוצרתנו:
בהשגחת בד״ץ של העדה החרדית, ירושלים
חג כשר ושמח

מגדנית הבצלת
רח׳ הבצלת 2 ירושלים (ככר ציון)
הננו שמחים להודיע לצבור הירושלמי, כי לקראת
חג הפסח
הננו פותחים את המגדני״ה במרכז העיר
מבחר גדול של כל מיני עוגיות
כשר לפסח למהדרין.
הפתיחה אי״ה ביום ג׳ י׳ ניסן (2.4.74)
בקרו ותהנו משרותנו האדיב ומתוצרתנו המובחרת.
ברוכים הבאים!

קהלת חת״ס תל אביב
רח׳ אחד העם 58
בשבת קודש פ׳ ויקרא, ד׳ בניסן תשל״ד הבעל״ט, ידרוש כבוד רבנו הגאון הגדול
רבי **מרדכי יפה־שלזינגר** שליט״א
בשמעתתא ד״בני בתירא״
בהלכה ובאגדה מעניני דיומא.
צבור חברינו ואוהדינו שי׳ מוזמן לבא.
בברכת חג כשר ושמח, הגבאים

ישיבת פרשבורג שבט סופר
בעיה״ק ירושלים ת״ו
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
מוגש באהבה לכבוד ידידנו עוז, החשוב והנכבד מנהל ישיבתנו המסור והנאמן, רב פעלים
מו״ה **יהודה קרפפן** שיחי׳
ומשפחתו החשובה שיחיו
לאירושי בנם היקר — תלמידנו החשוב והמצוין
כמר **אשר** שיחי׳ עב״ג תחי׳
יהי״ר שיזכו לראות מהם הרבה נחת ותענוג כשאיפתם הנשגבה, להיות לגפן תפארת בכרם בית ישראל.
ההנהלה — הרמי״ם — התלמידים
גם אנו בין המברכים: יוסף ויכסלבוים — יו״ר הנהלת הישיבה

חדש!!! **קונדיטוריה הירש** חדש!!!
רח׳ ר׳ עקיבא 142 בני ברק
שמחים להודיע לקהל החרדי
כי אי״ה לחג הפסח יהי׳ לנו
עוגות מירושלים עם הכשר הבד״ץ
וכן עוגות ממגדנית גרליץ ירושלים.
אנו לרשותכם גם במשך כל השנה
בברכת חג כשר ושמח
להתראות

סלון נאה:
בסלון נאה תוכלו לרכוש בתשלומים ובמחירים נוחים מקררים מתוצרת פרידמן
מכונות כביסה ✶ תנורי אפיה וכיריים ✶ מכונות תפירה
ראדיאטורים ✶ מערבלים
— שרות אדיב ונאמן —
רח׳ ר׳ עקיבא 115, בני ברק, טל. 792878
לכל לקוחותינו חג כשר ושמח
להתראות

אלפי אחים ואחיות מקבלים אצלנו סעד רוחני
אלפים אחרים עדיין נמקים ברעבון רוחני וכמהים לעזרה
ואתה, התעמוד מנגד!!
— אנא! הושט נא עזרתך והשתתפותך בהקדם.
„הסעד הרוחני״ בית הורנשטיין 19, ירושלים, ת.ד. 6168 טל. 282333

הכנסת קראה לממשלה לבדוק גיוס בנות לצבא

— מאת סופרנו בכנסת —

בקולות הרוב הקואליציוני קיבלה אתמול מליאת הכנסת החלטה הקוראת לממשלה לבדוק את האפשרות לפעול לגיוסן של בנות לעבוד בבתי החולים, אם ישבם "יתבססת תנאים, ע"י" אפשר? גם לבנות הדתיות לשרת, תוך שמירה על אורח חיים דתי. הדה זה בסיכום הדיון על המחסור באחיות בבתי החולים, שסוכם אתמול במליאה בדברי תשובה בפי שר הבריאות מר ו' שם טוב.

יו"ר ועדת העבודה, אהרון [illegible] בדיון, [illegible] אין [illegible] עליו את חוק השרות הלאומי [illegible] כשר הבריאות לפעול בממשלה לביצוע חוק שירות לאומי לבנות, לפתוח במוסדות הרפואה. שרות לאומי כזה — כעבה — יכול להביא לבתי החולים ולמוסדות הרפואה האחרים אלפי בנות מדי שנה, ולמלא את החוסר.

אף שר הבריאות מציין כי „לא נוכל לפתור את הבעיות מבלי לגייס, הייתי אומר לא רק מאות אלא אלפי בנות נוספות לעבודה בבתי החולים, כלומר לגייס על פי חוק שירות לאומי".

נציגי החזית הדתית התורתית שי השתתפו בדיון הביעו התנגדות נמרצת להפעלת חוק השירות הלאומי. אף הביעו [illegible] גיוס בנות לצבא.

התרגשות אצל משפחות השבויים עם קבלת המכתבים

התרגשות רבה פקדה ביום ב' בתי 7 משפחות השבויים הבתי גורדות במרחב תשע, בעת ששליחי קלין העיר התרגש על דלותה בתיאום ומסרו לתן את המכתבים מיקיריהן הנבונים בשבי הסורי.

הורים, אחים, ואחות שציפו למכתבים אלה במשך חדשים ארוכים החלו לבעות גיל מרוב התרגשות, כשהגיעו לידיהם סימני החיים מהשבויים הסוריים. הכתובים על טופס מיוחד של הצלב האדום, והלק מהמכתבים נשאו את התאריך 24 במרץ והלקם לא נשאו כל תאריך.

מנהל בנק "קרדיט" לשעבר למאסר שנתיים

מנהלו לשעבר של בנק "קרדיט", נסים שרבט ואיש העסקים אברהם שמאי (בעל חברה שמאי קטן בע"מ) נידונו אתמול למאסר שנתיים ונכנס של כ-50 לירות כל אחד בגלל צבירת של מירמה בנסיבות המחמירות כפי המדינה. יחד אתם נקנסה "יברים" — חברה למסחר בינלאומי" בסכום של 50 אלף לירות.

התביעה ובהגלה דינה את המעורבים בסכומים של עשרות אלפי לירות בשנים 1965–6 על ידי קבלה חברייצות על יצוא שלא בוצע. בבית המשפט הוכח כי החברה יבצאה להחיל ייבוא מהחברה "יבתורי", שהיה בעל של אברהם שמאי ובבעליתו של נסים שרבט. לקיים בחו"ל בהלוואות שבבית בגילום ואילו למשרד ה[illegible] בכתב התפשות הנבשו השבובית בלי בתיב פי אריכות בערך. יחד עם זה השבובית ה[illegible] המפקיחות ההחברה ומבהלי הדולרים שברכשו בעסק כי זיו. בגלל המריצים שבעע מציד ה[illegible] והתעשיה לשלם להצאים ב' מן ההוא להריח על כל דולר יצא בקבלו סכום של כ-40 אגורות.

את העיסקיות הללו היתה תנאמי בים על ידי היצים עיסקיה פיקטיביות עם בר טורנתים, שעסק ביריקות עם בני ספרוים. האשמים קיבלו את הסר הכחו של כיר שדים להשתמש בשמה באילו רקם על המריצים שהם שלחו לחו"ל ועל ידי כך ניפה מהשם של הסריגים הללו.

יחד עם אברהם שמאי ונסים שרבט הועמד לדין גם יוסף צדהבאות, סגנו, ע"יד נתן לגה הוכיח בבית ה[illegible] כי צדהבאים רק שימש כסגן [illegible] בעיסקיות עם [illegible] ... [illegible] על ניפה המשכובה לשם [illegible] המרצים בין המבגלה. בהרבאות יוכה לפיכך מכל אשמה (עט)

מחלקת הקליטה של אגו"י סיימה הכנותיה לקראת „מבצע פסח לעולים"

— מאת סופרנו —

כילקת הקליטה לעולי ברוהיה של אגודת ישראל, השלימה אתמול את הכנותיה האירגוניות המשכויות לקראת עבה בעשרות רבות של ישובים בי במבצע פסח הדב מבקרים העבוה הי החכו האריך.

המבצע כולל קריאת 15 כדרי מבצ גיבוריים במקביות רביה, מקוה שי כירום ועוי ברמשיאל ושמצבה בפרדים אלה המבנות כברי השתתפות מבי ביוצאיות של הבדי במשפחות העו ליבי בעיירי ביריה הקיבאציות, אשר תבורי בהבנה ובאוירה יהודית כל הביבי • דציבם לעבעת את ליל אה.

אתמול גם הוחל בחלוקת מצרכים ובגדים במסגרת „קמחא דפסחא" לי מאות רבות של עולים מקרפט-רוסיה גרוזיה ובוכרה, המפוזרים ב-12 מרכזי עולים בארץ. החלוקה נעשית על פי רשימות מדויקות של פעילי המחלקה כמו כן יוענקו בראשית השבוע הבא תמיכות חג מיוחדות למשפחות עי ראסקיה.

לים מצומצם יכולת, אשר מחלקת חמרה.

הקליטה מודיעה למצבם והכללי הי במסגרת המבצע אף יערכו בימי החוהים צערות חג מרכזיים בישובי העולים השונים, בהשתתפות חכמי העדות, אשר יביאו לעולים את שמ זה החג.

בן שומות המחלקה להפיץ מחר את ההגדה של פסח בתרגום רוסי, שיצאה השבוע לאור על ידה.

משרד הקליטה יסייע בידי ארגון עולים דתי - אקדמאי

— באה סופרנו בכנסת —

בעקבות פנייתו של הרב הר"ב מ. פרוש נבגה של הקליטה בר ש. רוזן הצביר הקצבה שנתית לאגודת שומרי, המאגדת כ-500 אקדמאים בעולי רוסיה המפעלת לסיוע בקליטתם הרוחנית של אקדמאים העולים מברית המועצות.

לציבות זאת זהה את הביעתו של הרב פרוש לאפשר להם לקבל את פני העולים בנמל התעופה בלוד.

הפרוש בינבוד ההלוקן כי לא זו בלבד שלשכות הקליטה אינם כי אפשרים לו להתחבר בגע עם העולים בכמקרים ריביים, בורבה אי בלוד, אלא אף בסרבים להראות רשימות הכתובות והעבקות אליהם הופנו העולים, ומעכבים בכך עיתות ההכרות וקירוב לבבות עימם.

שר הקליטה כפן בתשובתו כי בי נמל התעופה לוד ניתנה אפשרות כי ביזם לנציבי התאחדויות ארציות של עולים, ולא לארגונים אחרים, ולי דבריו אין אפשרות להרחיב את מסי פר המבקרים.

מאידך הבטיח משרד הקליטה לי אגודת „שמירי" לסייע בקליטה רוחנית של עולי ברית המועצות, במידה ויגישו הצעות קונקרטיות לפעולה, ולכן איעדה בקצה לבימון הוצאת ספרים בירושה וכן כתב עת „ה' ההיהי".

נחת נחיתת אונס מסוק אזרחי

האונה קלה אראה ביום ב' אחר הי צהרים למסוק אזרחי שטס ליד במצפה רמון בעת טרפל כבד, אילצה אותו לנצע נחיתת אונס.

המסוק ובו 2 אנשי צוות, ניסה לני זהת בגלל הערפל הכבד, אולם בהר קרבו אל הקרקע הבחין הטייס במי שאית שנכשה מילו. מחשש כי בהנ והמצאות לא יבחין בו, ניסה המסוק להמריא שוב, ואז נתקל קלות בקיר סלע גדול, המסוק נחת נחיתת אונס. ולאנשי הצוות לא אירע דבר. למשטרת באר-שבע לא הוגשה כל תלונה. לי כתב צהרים נמסר שמיכלת התעופה האזרחית פתחה בחקירה. (צ)

כוס תנחומים

להברנו הנכבד

הר' דוד רענן הי"ו

לרגל פטירת אמו הצדקנית ע"ה בנחמת ציון וירושלים תנוחם.

מנהל ביה"ס התח"ע תל מגן — חיפה

הסתדרות צעירי אגודת ישראל

הנוער האגודתי בארץ ישראל

ההנהלה הארצית סניף חיפה

שיפורים בקו ירושלים — רחובות

האוטובוס יוצא כל יום מירושלים לרחובות

בשעה 07.00 ובשעה 09.45

מרחובות לירושלים בשעה 07.00 ובשעה 09.15

שינויים במסלולי קוים בירושלים

* לקו 8 — ולקו 10, נקבעה תחנת מוצא בקרית צאנז (במקום קרית איתרי)
* קו 27 ישנה את מסלולו והוא יעבור דרך רחוב הנטקה (במקום דרך עין כרם)
* המסלול של קו 2 — 6 יוארך עד לעין כרם.
* קו 18 ימשיך את מסלולו עד לגונן.

ה ה נ ה ל ה

אושר תקציב הביניים

— מאת סופרנו בכנסת —

הכנסת אישרה אתמול בקריאה שניה ושלישית ברוב קולות הקוי אליציה את חוק התקציב הביניים לי שנת הכספים 1974 הקובע שהממשלה רשאית להוציא בשלושת החדשים הר קרובים אפריל–יוני סכום של 8,7 ביליארד לירות, שהוא החלק הרביעי של הכנסות הנקוב בהצעת התקציב לשנת הכספים הקרוב.

תקציב הביניים יחולק להלקים, לכיסוי הוצאה לביצוע רשמה לפרטי הוצאה השרים להלק הרביעי הי הוצאה, לביצע יורבה כלולה יורדמה להוצאות פיתוח.

בן אישרה הכנסה הערך להוק בלוי יה מלהות לארץ את התורה הי חק התרי שנה.

בדיון שהתנהל בישיבת הכספים הוכבש לשער בקף שמבפים פרוגר מיבית נוספת לכלולה אשר יהיה בירכב מארבע שיעורים 7, 9, 12, 17 אחוזים.

חוסלה כנופית חוטפי ארנקים בירושלים

כנופיה של נערים חוטפי ארנקים הסלה בפעולה מהירה של הולית אנשי משטרת ירושלים, בעקבות נסיון לחטוף ארנק מידה של ישישה.

שלושה נערים בבני 14 התקרבו בי יום ב' בלילה אל האשה, בני הנה מירשן, במטרה בגבית בעירה בבך הצעקאים בביבה.

דרישה לעונש מוות לרוצחי אלי לופו הי"ד

— לקראת הדיון משפטם של רוצחי סמיר אלי לופו ז"ל, במוסף הנאילי ענבה משפחת הנרצח לשרי המשטרה ולחברי כנסת בדרישה להחי ליט את בית המשפט הצבאי בעזרה שיוכל להטיל עונש מוות על המרצחים (בית המשפט צבאי רשאי להטיל עונש מוות רק אם מכיר שלושת השופטים שנים מהם זה משפטם).

גם היילי היהידה בה שירת הנרצח פנו בדרישה דומה להביא הבדינת לראשי הממשלה, לשר הבטחון לשי תלטפבים והיועץ המשפטי.

חיילי היחידה כותבים, כי המנבה נרצה בדם קר על ידי מחבלים שאבנעו אותו בכרכסו תוך ריצה, שלא צפוי להם עונש מוות.

היילי היחידה בציינים, כי המנבה „היה בחור יקר ישר שעזר לכל אחד בסביבה ודק לצעמו לא יכול היה העזור".

„בשם הדיל הועקים לעשה חוראי אנו לפעול מהקרב לעונש מוות על המחבלים, כדי שלא יבלו יותר קר בנות צוואר באשר במבהב.

תכנית הגרלה נוספת של מפעל הפיס

— תוכנית הגרלה נוספת של מפעל הפיס, כהוחה בקבילה לתוכנית ההגרלה הרגילה, הופעל ביום ו' 29 במארס. הפרסים הראשיים בי תוכנית זו יהיו בסכום של רבע מיליון ל"י כל אחד, וכן יהיו 440 פרסים בסכומים של 1000 ל"י ו-500 ל"י כל אחד.

"יי" הדירקטוריון של מפעל הפיס, מר יצחק אורן, מסר ביום ד' בבסיבה לעתונאים שנערכה ב„בית סוקולוב" בתל אביב, כי כרטיסי ההגרלה החדשים שיונפקו יהיו מיוחדים כבים מכרטיס רגיל עם זוטא, שמחירו 4 ל"י, בתוספת ספח, מחיר הכרטיס עם הספח — 6 ל"י.

עם הפעלת תוכנית ההגרלה הי חדשה, תימשך גם להבא ההגרלה הרגילה ותגרלת הזוטא ובאלה לא יחול שינוי — לא במחיר הכרטים ולא בפרסי הזכיה. לרוכשי הכרטי סים תינתן האפשרות לבחור בין רי כישת כרטיס רגיל שמחירו 4 ל"י, לבין רכישת כרטיס הגרלה עם הספח הי הש — שמחירו 6 ל"י. מכאן שכה של התוכנית החדשה: „פיס ברירה". בעל כרטיס שמחירו 4 ל"י, ישתתף בהגרלה שבה הפרסים הם בין 4 ל"י 150 אלף ל"י. כרטיסי ההגרלה עם ספח שבגורלם יעלה אחד מהפרסים הראשיים יקבלו 250 אלף ל"י, ובמקום הפרס הנמוך של 4 ל"י — יקבל בעל הספח — 6 ל"י. אותם הכרטיסים ישתתפו בהגרלה מיוחדת שבה יהיו 40 פרסים של 5000 ל"י כל אחד ועוד 400 פרסים בסכום של אלף ל"י כל אחד.

מר אורן מסר, כי מפעל הפיס יפעל בשלוש תוכניות ההגרלה — הרגילה, הזוטא החדשה — 632, 351 פרסים, בסך כולל של 2,8880,250 ל"י.

על הפעלת התוכנית הוחלט עוד בי קיץ 1973 אך היא הושהתה בשל המלחמה. יתרונה של התוכנית הי חדשה, שהיא מאפשרת, תמורת השקעה נוספת של 50 אחוז מערך הכרטיס, לזכות בפרסים שערכם גבוה ב-66.6 אחוז מערכם כיום.

מר אורן ציין, כי ב-23 שנות קיומו של המפעל הסתכמו ההכנסות במילי יארד ו-463 מיליון ל"י. בימי המלחמה ירדה מכירת הכרטיסים. היום נמכרים 800 אלף כרטיסים בשבוע, ובחודש שעבר הגיעה המכירה ל-92 אחוז מן שלפני המלחמה.

בסקר שנערך באחרונה התברר, שי השיעור הגבוה ביותר של משתתפים בפיס הוא מאנשים בעלי רמת הכנסה בינונית והשכלה של 8–12 שנות לימוד.

על דרכי המכירה של המגרות, מסר מר אורן, כי ישנן 18 סוכנויות ראי שיות וכ-2000 מפיצי משנה. אשר לזוטא אמר, כי במפעל הפיס עור כי עובדה שיתכן להבחין במספרי הזוטא לפני המכירה. הוא סיפר, כי לפני בספר שנים בעצרו כמה סוכנים בעוון זה ועניינם הועבר לטיפול המשטרה. טיפלו בכך, לפי בקשת ההנהלה, מומי חה של האינטרפול המכון לצבעים ודבק בטכניון. (צ)

שינויים אירגוניים יבוצעו במשטרת מרחב ת"א

שינויים אירגוניים במיבנה משטרת מרחב תל אביב יתבצעו ההל מחר באפריל ולפיהם יעבר איזור גרחב הדרום תל אביב מבישלו על מרחב יפו למרחב הירקון. הדך תקופה קי צרה יועתק גם מטה המרחב מרחוב יונה 121 לבניין המשטרה ברחוב הר רכבת.

דובר במשטרת מחוז ת"א, נצ"מ על מזה אריבא מסר כי מהמר באיפור הר ביתמשך מגדל איילון עד רח' סלמה ומשם לרח' עליה, משם עובר ה"גבול" לאורך רח' לוינסקי מערבה עד רחוב אילת, ושפת הים. זהו אחד האיזורים הבעייתיים ביותר במחוז, והמבצעים ביותר בבחינת היקף העסקים, המגורים והתנועה הסואנת. העברתו מתחום הי ביקורו של מרחב יפו לתחום משטרת מרחב הירקון, התבצע בבמגמה לשפר פיקוח בפיקוח המשטרה על איזור ר' גיש זה. העיצה שיעבור למרחב הירי קון כולל את איזור התחנה המרכזית הישנה ואת החדשה.

במטה המחוז מבהירים, כי שינויים אלה בביבנה המחוז נועדו לאפשר רציפות על הפיקוח המשטרתי על הוצם ברחוב הצורי כולו ממוקד אחד. לדעתם יביא הדבר גם לייעול מסר יים בוריכת התנועה באיזורים העמוסים ביותר, כאשר הפעלת איזור זה הסמכים לו היעשה כיצחה ממקום אחד ולא משניים.

דובר המחוז מסר, כי תושבי האי זור ימשיכו לפנות למוקד מחוז ת"א, באמצעות טלפון מס. 100, אך במקי רים אחרים עליהם לפנות בעת הי צורך ישירות למטה מרחב הירקון בי רח' דיזנגוף, עד שהוא יעבור לרח' הרכבת.

אלמוגי יוזם הצעת חוק לשינוי שיטת המיסוי

— יש צורך בשינוי רדיקלי בי שיטת המיסוי העירונית הנהוגה בי יום בארץ המבוססת על שיטה מבי דמנדת מיוצית, שעבר עליה הכלח אמר ראש עיריית חיפה הי' יוסף אלמוגי בהתכנסות בפני מגודסים בי קריית הטכניון בחיפה.

ראש העיריה הוסיף, כי שיטת הי מיסוי הנהוגה כיום היא שמרנית, כפוותית, ראקציונית ואנטי סוציאלית, והוא יפעל לשינוי ולרפורמה בשיטת המיסוי העירונית הקיימת, על ידי הצעת חוק בכנסת.

בסקירה את תכניות הפעולה והי פיתוח של העיריה אמר מר אלמוגי, כי ניהול העיר יוקל בבין רחב יותר. בדעתו להלק את היפה לי רובעים ולהקים בהם ועדים ציבור ריים שיעמיקו את הקשר בין הי עירה והציבור שיגרמו למעורבות יותר של הציבור בעבודת העיריה, תוך שיתוף כוסדות להשכלה הגבוהה שי בעיר.

ברכת מזל טוב לבבית

לחברנו היקר והחשוב מוותיקי התנועה

הר' אריה גולדמן הי"ו

יו"ר צעירי אגודת ישראל בבני ברק וחבר ההנהלה הארצית

ומשפחתו הכבודה שיחי'

לרגל אירושי הבת בשטומ"צ

בורא עולם בקנין שלים זה הבנין.

הסתדרות צעירי אגודת ישראל

הנוער האגודתי בארץ ישראל

ההנהלה הארצית

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא

לחברנו היקר והמסור מראשוני פעילי ה"חוג"

כמר יעקב לבין נ"י

לרגל אירוסיו עב"ג בשטומ"צ

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין.

ח ו ג ב נ י ת ו ר ה

שע"י הסתדרות צעירי אגודת ישראל

ברכת מזל טוב לבבית

לחברנו היקר

הח' שלמה גרוס הי"ו

ל א י ר ו ס י ו ע ב " ג

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין.

צעירי אגודת ישראל

הנוער האגודתי

פתח תקוה

ח ו ג ב נ י ת ו ר ה

שע"י הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י

סניף אשדוד

ביום חמישי ה' ניסן תשל"ד בכולל „יד שלמה" „קרית פוניבז'" אשדוד, יתקיים אי"ה

כנס תורתי לבני ישיבות

בהשתתפות: הרה"ג צבי דרבקין שליט"א ראש ישיבת [illegible]

ציבור בני הישיבות מוזמן.

ח ו ג ב נ י ת ו ר ה

שע"י הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י

סניף נתניה

ביום חמישי ה' ניסן תשל"ד בביכנ"ס אגו"י רח' מאירוביץ 7 נתניה, יתקיים אי"ה

כנס תורני לבני ישיבות

שיעור בענין "אין מערבבין שמחה בשמחה"

ציבור בני הישיבות מוזמן.

עלית

תברה ישראלית לתעשיה שוקולדה וסוכריות בע"מ

משרד הרבנות

רמת-גן

טלפון 721351 — ת. ד. 129

ב"ה, רמת-גן כ' אדר תשל"ד 14.3.74

ת ע ו ד ת ה כ ש ר

הרינו מאשרים בזה, שבחר „עלית" ברמת-גן, עומד בקביעות תחת השגחתנו, כל חומרי היצור נבדקים ומשגיח נאמן שהועמד על ידינו מפקח על כך וכל התוצרת בחר „עלית" היא כשרה.

כן הוכשר ביהח"ר ליצור לקראת חג הפסח הבעל"ט המוצרים שוקולדה, קקאו, וכל מיני סוכריות, שעל האריזה יש סימן

"עלית כשר לפסח"

כשרים לאכילה לחג הפסח.

הסימן „עלית כשר לפסח" לשוקולד, אינו נמצא על כל חפיסה, אלא על הקופסאות הקרטונים.

הג'לטין בה משתמשים בפרוסים בסוכריים (טופי, פרי לציצה, גומי לעיסה ומרבוהד מבי-ליכין) ביובאת מחו"ל בתעודת הכשר. החומר גומי לעיסה ליצור מסטיק מיובא מארה"ב בתעודה הכשר.

מוצרי חמץ.

כל מיני ופלים, עוגות, קופיות, מצות, מבות הנובה, כפצוצי אורז, סוכריות שמטבם, שוקולד קריספ ומעקי **יש בהם תערובת חמץ.**

הערה: הסוכר בו משתמשים ב„עליה" הוא ללא חשש קטניות. הכשר זה כוחו יפה לשנת תשל"ד.

נע"ב באעה"ח יום הנ"ל

הרב מ. י. אושפיזאי   הרב צ. מרקוביץ

ר ב נ י ה ע י ר

חברת נצדת למתמתקים בע"מ

הרב פינחס מילר

ר ב ה מ ק ו ם

נ צ ר ת

תעודת הכשר לפסח

הרינו מאשרים בזה, כי המפעל „חברת נצרת למתמתקים בע"מ צ. ד." בנצרת עלית, עומד בקביעות תחת השגחתנו. כל חומרי היצור נבדקים ומשגיח נאמן מפקח על דרכי היצור. **לפיכך כל תוצרת המפעל הנ"ל היא כשרה.**

לקראת חג הפסח הבעל"ס, הוכשר המפעל במיוחד, המוצרים למיניהם, כמו: שוקולד, סוכריות, טופי, קקאו וכו' למיניהם, שהאריזה מבחוץ מסומנת בפתק

"כשר לפסח תשל"ד"

כשרים לאכילה בחג הפסח הבעל"ט.

החומר גלם של המוצרים הנ"ל אין חשש של תערובת חמץ, אף אוכלי אחרי, ולכן אפשר לאוכלם ללא כל פקפוק.

הכשר זה כחו יפה לפסח שנת תשל"ד.

הרב פינחס מילר

רב מקומי נצרת

משרד החינוך והתרבות

מינהל החינוך — הפיקוח על גני הילדים

היחידה לטיפול בתלמיד

הממונה על הבטיחות

הודעה דחופה לגננות

לאחר שארעו מקרי הרעלה מאבקת צבע על בסיס אנילין, המשמש כתוספת לבצק פלסטלינה מתוצרת עצמית,

יש להפסיק מיד את השימוש באבקת אנילין.

שנרכשה בבתי מסחר לחומרי בנין. באנילין יש מרכיב רעיל וחריף הנספג דרך הפה או העור של הילדים.

המשתמשים באבקת צבע זו חשים ברע נושמים בכבדות וצבע עור פניהם משתנה — אלה הן התופעות החיצוניות של ההרעלה מאבקת אנילין.

גלתה הגננת תופעה של הרעלה עליה להחיש את הילד מיד אל בית החולים הקרוב ביותר.

לוח המודיע

דירות ובתים

בירושלים

להשכרה

✱ להשכיר בשכיה דירת 3 חדרים מרוהטת בשקור בורקי. טל. 02-234534 8 — 9 בערב.

מכירות וקניות

✱ אצלנו אפשר להשיג בהשכרה מכונות כתיבה, במחירים נוחים, פריסקט רח' שטראוס 13 ירושלים, טלפון 285823.

✱ להיטי „הדר" נפתלי קריפמן ר' עקיבא 122 כל מיני רהיטים. הנחה לבני הישיבות.

✱ בזר ההזמנות של דברי בני דייני אמנות יפתח אי"ה ביום א' ניסן עד ה' ניסן (24.3—29.3), מחירי חי סול, כל הקודם זוכה במלה דאום רח' חזון איש 32 בני ברק.

✱ היום יום חמישי יום האחרון של מכירת חיסול של הברי טרי דבר אמנות בבבר מלון דאום רח' חזון איש 32 בני ברק. כל הקודם זוכה.

✱ תושבי בני ברק המעוניינים בי שקל תמורי אזמה לקראת החג — טלפון 792641, אפשרי הצבי שקים מחיר מוזל ישירות לבית.

הצעות ובקוש עבודה

✱ דרושה מטפלה להנקות עם עבודות בית ל-8 שעות ביום, לטלפן: 285418 בשעות הערב.

✱ דרושה בחורה לעבודת פקידות במפעל יהלומים. טלפון 32652.

✱ דרושה מיד אשה דתית לטפל בילדים ובישול בלונדון, פרטים שי בה חיגם לטלפן בין 7—10 בערב. 03-784443

✱ דרושה בחורה/אשה לעזרה בבית בה בתג המסה לכמה שעות ביום. תי מורת תשלום הגון ביותר, — לפנות טלפון 231796 ירושלים.

ספרים

✱ שפת אמת עדיה. חומשים בית יהודה עברי טייטש וכל מיני מתנות להשיג באוצר הישן, גם בתשלומים, חיים שטער, תל אביב, אילת 54.

בבני ברק

להשכרה

✱ הזדמנות להשכיר דירה, ריהוט מלא, 3 חדרים מרוהטים, בכיסה בי פרדת בבכר הקשיבה 786835 בני ברק.

✱ הנות להשכרה בבני ברק רחי רבי עקיבא, 15 לשבת. טלפון 788461.

✱ בשכיה בבני ברק 3 חדרים הדשה קיג, ריהוט חלקי + פריג'ידר, גג, מכונת כביסה בבוקר 59621 רבקה.

למכירה

✱ דירה 3 חדרים הול מולים ברח' נחמיה בבני ברק למכירה — טלפון 03-795658.

✱ 2 הוצי חדרים ברחוב עזרא בני ברק מעל עמודים למכירה טלפון 625349.

✱ למכירה דירה חדשה 3½ חדרים הסקה. גגאז מרכזיים טלפון 285900.

✱ למכירה דירה 2 חדרים, כביסה בגדרות בבני ברק, ברח' רמבים 80 אלף טלפון 799984.

תיווך

✱ להשכיר 3 חדרים ברים בבני ברק, למכירה 2 חצי חדרים ברחוב עזרא בני ברק, למכירה 3 חצי חדרים בי שכון ויזניץ בני ברק, להחליף 2 חצי חדרים ברחוב עזרא בני ברק בדירה בירושלים. מעונין בקניית 4 — 1 חדי רים בבני ברק. כתווך קופמן ר' עקי בא 45 ב"ב, 783703.

ע ס ק י ם

✱ דרוש מקום מתאים לגן ילדים בשכר הגשי במרכז בני ברק — טלפון 799984.

מודעתך לכל מקום תגיע עם לוח „המודיע"

אבידות

✱ אבד סלום כסף, יוחבן בספגבות במהלה, — המוצא מתבקש להתקשר 221976.

שידוכים

✱ בחור בן 44 מסודר משפטי/בכרוזה, בעל ברנשה, עד 40 שנה ת.ד. 357 בני ברק.

ה ו ד ע ו ת

בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו

תיק עזבונות 80/74

בענין: עזבון המנוחה רחל בת שמעון ז"ל ב-12.1.72

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה בעזבון המנוחה הנ"ל, כל המעונין להתנגד לבקשה יגיש תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הודעה זו, את נימוקי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

ר ש ם

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 0/74

בענין: עזבון המנוחה אסתר מזרחי ז"ל ת.ז. מס. 32303, מירושלים נפטרה ביום 19.1.73.

המבקש: אליהו מזרחי, משמואל הנביא 116/13, ירושלים ת.ז. 099329 ע"י ב"כ עו"ד י. בלילוס מרח' יהודה 14, ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המצהיר על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מי פרסום הזמנה זו התנגדותו להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה וייס שופט

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 0/74

בענין: עזבון המנוחה הבובה צדיק ז"ל ת.ז. מס. 7094612, מירושלים נפטרה ביום 12.12.1972

המבקש: מנשה צדיקה, ת.ז. 594611 מרח' יהודה הנשיא 23 ירושלים ע"י ב"כ י. בלילוס, עו"ד מרח' בן יהודה 14, ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המצהיר על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדותו להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה וייס שופט

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 14/74

בענין: עזבון המנוח בן ציון [illegible] מירושלים שנפטר ביום 41142 (יא' באייר תשכ"ט)

המבקש: אהרן כהן מירושלים

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המצהיר על ירושת המנוח הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדותו להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה וייס שופט

הופיעה מהדורה חדשה

של „דע"

גליון מס' 11.

(המהדורה הראשונה אזלה ימים מספר לאחר הופעתה)

ה ת ו כ ן :

יושם קץ להתעללות הפתאלוגים בחללי צה"ל!

הגליון נשלח לכל דורש ללא תשלום.

לפנות לפי הכתובת:

ועדה צבורית להגנת כבוד האדם ת. ד. 5052 ירושלים.

תרומות מתקבלות לפי הכתובת הנ"ל וכן על ידי בנק הדואר השבון מס' 7-28076-4

ה י ו ם הגרלת מ פ ע ל ה פ י ס בשעה 19.00

מפעל הפיס

חדשות הבורסה

— מאת יעקב בר צור —

✱ הדולר נהג"ד נסגר אתמול שוב ויזד למחיר של 4.85 לירות, בצמודי המי דד נרשמו עליות מחירים בתוך כלל, ובשוק המניות נרשמו ירידות שעי רים.

✱ בשנת 1973 הגיע הרווח התיפעולי של בנק „המזרחי המאוחד" לסכום של 22 מיליון לירה לעומת 8 מיליון לירה בשנת 1972, הגידול היה בי שיעור של 175 אחוזים, על רקע הי תוצאות העיסקיות, יחולק הבבק דיבי דנדה בתמום בשיעור של 5 אחוזים ומניות הטבה בשיעור של 10 אחוזים, גם חברת השקעות של „בנק המזרחי" תחלק 12 אחוזים דיבידנד במזומן ו-4 אחוזים בבניות הטבה, גם בבנק „אדי ניבי" שהוא חברה בת של בנק המזרחי יחולק דיבידנד של 13 אחוזים.

✱ סך כל הוצאות המדינה גדל בחודש דצמבר הגיע עד 5.1 מיליארד הלי השיעור מתחלק בשורה של —1,700 דולר לכל נפש בישראל, והוצאות בי למטבע חוץ.

מכתבן הג'ל

הסיסמה הנאותה ליום העצמאות

(המשך בעמוד ב')

את יום הכיפורים, אם רבבות הי- מבינים, כי המדינה לא נב- עד היום, וכי כדאית היתה, אם להציג ולהכביר כל, מלחמה יום ליום כדי להפוך את הקצירה של כדי להציג "ישראלים לרבבות" לבקש שינוי לא רק של המשטר גם של מהלך המחשבה המשט- וכי הגיע היום שבו יחלפו אי- יחלפו אפילו השלילית עליה ה המדינה.

שמגיע היום שיהלך גם הד ליום העצמאות.

צורך בפיצויים צבאיים. הכי- לא עצם כי לא הצבא הקים את מה, כי כל אחד שהי יהד עם בד- במלחמת העצמאות יודע, כי הד- הצבאה בין השבים הקימה את הד, לא הצבא שבר עליה ולא הד בלבד ניצח במלחמת סיני וב- את ששת הימים. דבוה צא כי העם, אלה שהשתתפו במלחמה הללו והשפעו מפיהם, האם יש ין את המאבק כדי לשבור ו, האם חיל הים במדיו הלבנים הצוהים הביא את הנצחונות על כד או שמא אירעו דברים שאינם בד- ליום אדם.

מלחמת ששת הימים מיבנם להי, שלא מובנה לנו מלחמת יום הי

חברת ביקור חולים ע"י אגודת ..ל. חולים הזקוקים או המעוניינים ירים בביה"ח בבית או בעזרה ב מתבקשים לפנות להברה ביקור ב שעריי אגודת ישראל. תל אביב ות דלהלן:

בית אגודיי רח' ברדיצ'בסקי 5, ; 335844, 222152. ב. ר' משה ", רחוב הר סיני בחנות בחצר הכנסת הגדול: ג. א. 1. ביבלת. סלבה 14 טלפון 33032.

ביתן להשאיל כלים לחולים הל- ם לכך, בימים שני וחמישי ב- : בין השעות 7—8 בערב ב- דו רח' ברדיצ'בסקי 5 ת"א.

כישורים.

לא המחיל הוא צבאי ולא הנבחון צבאי, כך אמרנו במשך כל השנים, כך אנו חוזרים ואומרים היום. הדים ימים לפני יום העצמאות, כאשר יר- שבים חושבים כיצד לחוג אותו, האם בתרועות ומצעדות או בהדרום עצי של הצבא היהודי שלנו.

אנו חוזרים ואומרים היום: תרפו מן הראוותנות הצבאית, לא בכך השתבח המדינה היהודית, אין צורך בבנדרות לא צבאית ולא ספורטיבית, יתפאר בתך המדינה הטוטאליטרית שכוחן אינו אלא בטאנק, שאים מכירים ב- שום כוח אחר, שהוקמו ותקיימות על דם ועל אש וחרב, ישארו בהן הב- דינות והעמים שנתברכו בברכה הבי- מרכסית:

ועל חרבך תחיה!

אנו לא קבלנו ברכה זו, ואף פעם לא חמדנו את החרב כלל להי- עתית עליה את יסוד קיומנו. גם לא במלחמת יום הכיפורים. הדשבו זאת, בשעונינו כל אנו חייבים להמשיך ב- מסורת שלנו: אנו עם הספר ולא עם החרב!

אנו עם להוגג את חגי לפדות ב- הגיד לה', כלומר להסביר לצבבנו כי מה שאירע ומה שאירע ביום מן הימים, לא יגיע אלינו לא על כבני המסות ולא על כרית המאבק, שבעז- באה מלחמת יום הכפורים כדי להו- כחיש לנו את זאת. ההכמתה צלחה לנו בקרבנות עצומים, המצב עדיין לא שכך והוא הולך ומזכיר יום יום ועו- עק בכרוביא על פני כל הארץ:

אל תבטחו בטאנקים, אל הויש: עיניכם אל המטוסים, לא על אלה הי- נכחם ולא על אלה התקימתם ולא על אלה אתם חיים וקיימים היום.

אשרי שקל יעקב בפורו!

זו הסיסמא שיש להשמיע אותה מעל כל במה ובמיוחד בפרסומי הממשלה לקראת יום העצמאות: ישראל, בטח בה'!

לוח המודיע

דירות ובתים

בירושלים

תיווך

✶ דירות, בתים, חנויות, המשכנת, בכל העיר, בלבור שטראוס 23 — ב-10—12, טל. 228520, בבית 527689.

✶ 4 חדרים, בית וגן הדים, קומה ב' מהתחנות, מלפנ.

למכירה

✶ בירושלים במבצע לשערי 4 חדרים ק.ב, גוף טלפון 182,000, 02-526318.

✶ בירושלים, למכירה דירת 3 חדרים גדולה, 2 מרפסות גדולות סגורות, גינה, בקרית צאנז, רחוב אמרי בינה 7, בניסה א', משפחת פרק. טלפון 526871.

להשכרה

✶ להשכיר עבור שכיר חודשי 3 חדרים עם מטבח עם מקרר, גז, ולברמן רח' מנחם 1, מול מכינה „שפת אמת".

✶ דירה 3 חדרים ל-3 חודשים בסביבת גאולה טל. 287094.

✶ 2 חדרים לחג הפסח קלייטה קרית סושרי אמונים בלוק א' טל. 386609.

✶ ברמים דירה מרוהטת חדר וחצי לבוא או לטלפן בין 4 ל-6 נהמיה 7 ק"ג 02-287219.

✶ הזדמנות דירת 2 חדרים בהמ- מפתח בתל-ארזה טלפון 383706.

✶ בתל-ארזה, 2 חדרים הול, ארון קיר, בשכירה. טלפון 383546.

✶ בהזדמנות 3 וחצי חדרים מרוהטים עם כלים לפסח עד חודש אייר טל. 03-536893.

✶ דירה להשכיר בשיכון צורת תורה בירושלים לתקופה של שבועיים — שלושה הול מ"י ניסן 3 וחצי חדרים, 6 מיטות טל. 523693.

ביקוש דירות

✶ דרושה דירה בת 2 והל' — 3 חדרים בדמשק קומה א' או ב' בבאולה אחרה, מאה שערים בית ישראל או בסביבתן טלפון 02-281030.

בחיפה

להשכרה

✶ בחיפה, להשכרה דירת 2 וחצי חדרים מרוהטים עם טלפון, סביבה דתית ק.א. טל. 04-512981, 03-531826.

בנתניה

להשכרה

✶ דירה מרוהטת בת 3 חדרים בק- רית צאנז נתניה להשכיר למשך חג הפסח. טלפון 03-788275.

בני ברק

תיווך

✶ להשכיר 3 חדרים ברים בבני ברק, למכירה 2 וחצי חדרים, ברחוב עזרא בני ברק, למכירה 2 וחצי חדרים ב' שכון ויזניץ בני ברק, להחליף 2 וחצי חדרים ברחוב עזרא בני ברק בדירה בירושלים, מעוניין בקניה 4 — 1 חד- רים בבני ברק, בתיווך קיפמן ר' עקי- בא 45 ב"ב, 783703.

להשכרה

✶ 3 חדרים בשכירות בדרכה ארצה ב"ב בניסה מדירות איתן טל. 03-215209 בתצוה הוים.

✶ להשכיר דירה שלוש וחצי חדרים לשבות רח' ירמיהו 7 בני-ברק ששה.

✶ בבני-ברק להשכיר לשבועיים 3 ר' וחצי גדולה, מרוהטה חלקית, קיצ, ירס, הרצל 24, 398943.

✶ בהזדמנות להשכיר דירה רהוט מלא 3 חדרים מרוהטים, בניסה נפרדה בבכר הישיבה 786835 בני ברק.

✶ להשכיר דירה יפה 3 חדרים עם מ-רידר וגז בבני ברק טל. 788461.

למכירה

✶ דירה 3 חדרים והול גדולים ב"חי נחמיה בבני ברק למכירה — טלפון 03-795658.

✶ 3 וחצי חדרים ברחוב עזרא בני ברק מעל עמודים למכירה טלפון 635349.

✶ למכירה ברח' יחזקאל בבני-ברק דירה 3 בשטח 2 וחצי החדרים 798806.

ספרים

✶ שפת אבות צדיה, חובשים בית יהודה צברי טייטש וכל ביני בחכמת להשיג במחיר הישן, גם בתשלומים, חיים שנעצרי תל אביב, אילת 54.

מכירות וקניות

✶ מכונת כביסה „נולה" משומשת לפנות טל: 282140 ירושלים.

שמיכות

✶ כל מיטה בינית וביטוחה שמיכות קרן יפיפה בהכנה, כן, בני ברק, נחמיה 21.

✶ טליתות, תפילין, מזוזות ספרים והשבריבט קליטה בבהבחר גדול, בחירים וזולים ביותר להשיג אצל משה איכלר בחנות הנהדה בחצר בית הכנסת הגדול, תל אביב רחוב אלנבי 110.

✶ אצלנו אפשר להשיג במשכרה מכונות כתיבה, בבתיים נוחים פרי- פקס רח' שטראוס 13 ירושלים, טלפון 385823.

✶ תושבי בני ברק המעוניינים בי- שקי תפוחי אדמה לקראת החג — טלפון 792641, אפשרי הזאי עשים במחיר זול ישירות לבית.

✶ לתיסי יהודי נפתלי קויפמן ר' עקיבא 122 כל ביני התכשיט הגוה לבני הישיבה.

✶ למכירה בהזדמנות מיידית „אבי עדי" 9 במצב מצוין לפניה טלפון 03-796546.

שידוכים

✶ גרוש חרדי מבוסס מעוניין בפגי- אישה עד 23 ת.ד. 639 בני ברק.

✶ רווק בן 44. מעוניין מעונין ברווקה או גרושה, עד 40 שנה ת.ד. 367 בני ברק.

הצעות ובקוש עבודה

בירושלים

✶ דרושה מטפלת להיענק באחר הד פעם ל-4 שעות, לפנות אדרנוכדר רח' ישראל פישל 17 כניסה ג' ירושלם.

✶ המאוגן במטפלת תרדית בשיכון בית-עבי יפנה לטלפון 271559 ירושלים.

✶ למרכז דתי גדול בירושלים, דרו- שים העובדים הבאים:

1) במהל עבודה — מפקח על בניה, 2) מנהל משק, 3) שליח (רצוי עם קטנוע). מתאימים מתאימים יפנו ל- ת.ד. 10052 ירושלים, בצירוף פרטים אישיים.

✶ דרושה בחורה לעבודת פקידות במפעל יהלומים טלפון 33652.

✶ מורה!! מלטשים ומבריקים מרצאות וקיון יסודי בדירות הדשות, 223731, 232008, ירושלים.

בחיפה

✶ למורה תורני בחיפה דרוש שרת במשרה מלאה הבאים טובים טל. 04-256113.

✶ דרושה בחורה אינטליגנטית ר' אחראית למשרד מבנין בהרסת הדר, לוכים ללמד מקצוע קל משכורת גבוהה תוך כדי לימוד, טלפון 784371.

בבני ברק

✶ דרושה מטפלת 4 — 5 פעמים בשבוע עם צבורית בית קלה לפנות 795581.

✶ דרושה ביד אשה להיה לטיפול בילדים ובישול בלונדון כרטיס טיסה חנם לטלפן בין 10 — 7 בערב 03-784443.

נסיעות

✶ מבני ברק בטיסות ישירות לב' ירושלים, ל-ליאמבבורג, לונדון, בריסל, ציריך רמה במחירים הרשמיים של כל חברות התעופה הבינלאומיות, סידור כרטיסים: חיות והם נסיעות בבקים. ללא צורך בהתרוצצות בירוגה, לר' קסנברג טירס, נסיעה ותיירות, רח' עקיבא 46 בני ברק טל. 784148.

עסקים

✶ חנות להשכרה בבני ברק ברחוב רבי עקיבא 15 לפנות טלפון 788461.

✶ למסירה בירושלים, כרטיס ציבור לקוחות, רחוב מחוכם תורנים, טלפון 64385 בערב.

חנות יוקרת למשכרה בבני ברק עם אפשרויות נוספות טלפון 786307 — 785756.

✶ למכירה בבני ברק ברח' רבי עקיבא 30 חנות 38 מ"ר 16,00 — 18,00 פרטים במקום.

פאות

✶ ביתן להשיג פאות אלגה ב-85 ל"י ביטרמן עד' אבי ורבא 5 בני ברק.

מקור הקפה

ירושלים רח' יפו 35

קפה כשר לפסח

למהדרין שבמהדרין

בהכשר הרבנות הראשית לירושלים

בית"ר לממתקים "השחר העולה" חיפה

תעודת הכשר לפסח

הרינו מאשרים בזה כי הכשרנו לפסח את בית-החרושת "השחר העולה" במפרץ-חיפה, והעמדנו משגיח ביוחד המפקח על הייצור בנוגע לתערובת חמץ ולהפרשת תרומות.

לכן המוצרים: שוכריות, דרופסים, טופי, שוקולד, ממרח שוקולד חלבי, שוקולד לבישול, קאקאו ומצבים פתוחים אשר הוארזה יסומנת בחותמת: „כשר לפסח תשל"ד בהשגחת הרבנות הראשית לחיפה", כשרים הם לפסח ללא פקפוק.

יצרה שיש בה תערובת המופקה בקטניות, נושאת חותמת: „כשר אוכלי קטניות בפסח".

— הכשר זה כוחו יפה לפסח תשל"ד —

ועל זה באנו על החתום:

הרבנות הראשית לחיפה והמחוז

בשורה משמחת לתושבי ירושלים

ע"פ תשל"ד

הגעלת כלים

שע"י ביהכנ"ס חב"ד — תל ארזה הדר חנה

הננו מתכבדים להודיע לתושבי ירושלים, ובפרט לתושבי השכונות: חביה, עזרת תורה, צאנז אחורי, מפרדמי"ה בר אילן, בשכונה תוכל אשכול, סנהדריה (המורחבת) והסביבה:

בכל שנה ושנה, גם השנה יגעלו כלים ברחבה שע"י ביהכנ"ס חב"ד.

לפי בקשת הקהל הגדלנו השנה את מספר ימי ההגעלה, ואלו הם ימי ההגעלה:

בימים: ה' י"א ניסן, ה' י"ב ניסן —

בין השעות 8.00 בבוקר עד 6.00 בערב

וביום ו' י"ג ניסן (ערב"פ)

משעה 7.00 בבוקר עד זמן שריפת החמץ.

התחבורה: קו מס' 1 מגיע עד למקום ההכשרה.

לבעלי רכב בנוחות חנ"ה.

לפרטים נוספים: להתקשר טל. 534559, ובעתונות.

נ"ב ניתן להגעיל גם כירים של גאז

הועד המארגן

י. אדלר

קבלן בנין

מציע למכירה:

✶ דירות

✶ חנויות

✶ משרדים

בכל הגדלים — 3 כיווני אויר

— בתנאים נוחים —

בבני ברק ✶ רמת גן ✶ גבעתיים

מברך את כל לקוחותיו ומכיריו

בחג כשר ושמח

המשרד: בני ברק, הרב קוק 10, טל. 783640.

הבית

משקי עמק בית שאן טל. 065-88294

הרינו להודיע לקהל לקוחותינו

כי מוצרנו כשרים לפסח

✶ כל סוגי זיתים ירוקים ושחורים בכל מיני וסוגי אריזה

מלפפונים בחומץ ובמלח

בצלצלי פנינה

פפריקה חריף

תרומות ומעשרות הופרשו כדין

ע"י הרב דוד נשר (מזלוב) שליט"א

Tadco adv

חדש!

BROTHER

עם "מחט הזהב"

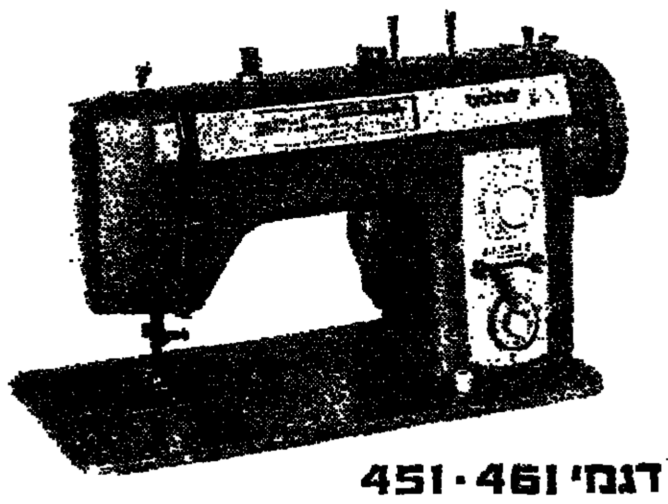

דגמי 451·461

STRETCH-O-MATIC
WITH THE
GOLDEN NEEDLE

✶ החידוש האחרון

לתפירת בדים סינטטיים!

מבחר של 8 דגמים החל מ-695 ל"י

כולל מנוע חשמלי ומזוודה ניידת

קלת משקל

✶ הדרכה חינם

✶ להשיג בתשלומים נוחים.

✶ אחריות ל-5 שנים

סוכני BROTHER בכל רחבי הארץ

לכתובת הסוכן הקרוב טלפני 233227/8/9 ת"א או כתבי לת.ד. 23056 ת"א

„מצדה" חברה לשווק ויצוא מוצרי מזון בע"מ

בני ברק טל. 792739 ת. ד. 266

אנו שמחים לבשר לקהל הצרכנים החרדי שהצלחנו ליבא עלי תה מובחרים ביותר.

התה ארוז ע"י "אדירי" ירושלים ועומד המופיע בשוק בשם

„טעים"

את התה אפשר להשיג בשלשה צורות אריזה.

1. אריזה בחבילה בניר זהב בת 100 גר'

2. 100 שקיות בנות גרם אחד בחבילה

3. 25 שקיות בנות גרם אחד בחבילה

התה כשר לפסח בהכשר הבית דין צדק של העדה החרדית ירושלים ת"ו

לחג הפסח הבעל"ט כשרים למהדרין מן המהדרין התוצרת המובחרת שלנו. ש- קנה לעצמו שם בשוק ובעיקר בצבור החרדי.

קונפטורות **„טעים"**

אפשר להשיג במינים

תות שדה אפרסקים ומשמש ארוז בצנצנות חדשות

ומיץ ענבניות ורסק תפוחי עץ

בהשגחת הרבנים הגאונים של חוני חתם סופר בני ברק

שוקולד שוייצי מובחר

בשורה טובה לצבור החרדי בארץ

זה עתה הגיע לנמל אשדוד המשלוח של השוקולד המפו- רסם בעולם בטיבו ובטעמו

„קמיל בלוק"

המיועד במיוחד עבורנו, כשרים מהתחלת החליבה עד גמר היצור.

בהשגחת

הרה"ג רבי י. שנידרש שליט"א אב"ד גול—שוויץ

כ-6 סוגים (פרווה וחלבי)

המשלוח ישוחרר בימים אלו, בכל אופן לפני חג הפסח.

להשיג בכל החנויות המובחרות בארץ.

לוח היום

בע"ה, יום שישי, ד' ניסן תשל"ד

המשנה היומית: ...

הדף היומי: ...

ההלכה היומית: ...

זמני היום

עלות זמן קריאת שמע	7.50
זמן שקיעת החמה	5.58
זמן עלית השחר	5.28
זמן הנץ החמה	5.27

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

ליל שבת:

רמת אשכול מרכז מסחרי רמות אשכול

יום שבת:

ד"ר פרקש הפלמ"ח 28

בית המרקחת במזרח העיר

מוצאי שבת:

בית וגן הפסגה 59

תל אביב

ליל שבת:

פרנקל הגליל 36

קסטל אבן גבירול 147

יאני יהודה הלוי 67

יום שבת:

גוטמן אחד העם 91

ניהואר בן יהודה 183

יאני יהודה הלוי 67

מוצאי שבת:

גוטמן אחד העם 91

בגר דיזנגוף 174

ככר המדינה, ה' באייר 46

בני ברק

ליל שבת:

רפואה רבי עקיבא 63

שבת ומוצ"ש:

הירשביין רבי עקיבא 11

רמת גן

ליל שבת:

גנה ז'בוטינסקי 17 בגבעתיים

שבת ומוצאי שבת:

הדגה אלנבי"ם 18 רמת גן

חיפה

ליל שבת:

הכרמל הרצל 87

שבת ומוצאי שבת:

בלפור רחוב בלפור 1

נתניה

ליל שבת:

נתניה הרצל 11

שבת ומוצאי שבת:

הנביא ויצמן 36

רמלה-לוד

ליל שבת:

„לוד", רח' הרצל 33, לוד.

שבת ומוצאי שבת:

לוד, רחוב הרצל 32, לוד

פתח-תקוה

ליל שבת:

אביגא ברח' הרצל 21

שבת ומוצאי שבת:

הירקון צפספפר 34

הילון

ליל שבת:

בריאות קראותה 46

שבת ומוצאי שבת:

אביהא ביצאלחי 4

הרצליה, רמת השרון, רעננה, כפר סבא, רמתיים

ליל שבת:

פרנקל, אחוזה, רעננה

שבת ומוצאי שבת:

השרון דרך השרון רמתיים

ליל שבת, שבת ומוצאי שבת:

קרשנסקי ויצמן, רח' הנשיא ויצמן 74.

תורנות רופאים

ירושלים

ליל שבת, שבת ומוצאי שבת:

משעה 8 בליל שבת ועד ה' שעה 7 בבוקר ביום ראשון — התנה במגן-דוד-אדום, רוממה, כרפואה צב רופא תורן במקום למסירים המו- קים במשך כל שעות היממה טל. 101.

תל-אביב

ליל שבת, שבת ומוצאי שבת:

ד"ר הר אבן, אפשטיין 6, ד"ר סגל, בליך 12, רופא תורן במד"א טלפון 101.

חיפה

ליל שבת, שבת ומוצאי שבת:

התנה במגן-דוד-אדום, חיפה, טלפון 101.

תורנות בתי חולים

ירושלים

יום ושבת:

הדסה — ביקור חולים; פנימית — שערי צדק; ילדים — ביקור חולים; ... — הדסה.

שבת ומוצאי שבת:

ילדים — שערי צדק; נשים — ביקור חולים; פנימית — ...; ... — הדסה

בירורגית בית יאד אבן הגרין — יולדת התקפות לב והכשות גוף — בית החולים הדרים.

גוש דן

ליל שבת, שבת ומוצאי שבת:

כל המחלקות — „תל השומר", „מאיר" כפר סבא.

בתל אביב

„איכילוב" למחלות עיניים והדודות חיה.

חיפה

יום ושבת: רמב"ם

שבת ומוצאי שבת: רמב"ם

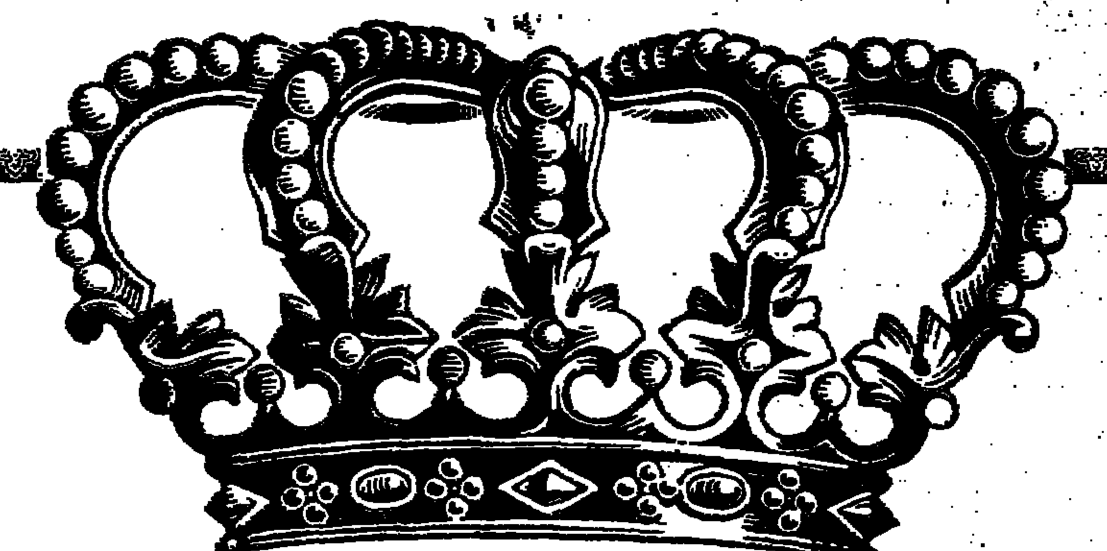

מלכת חמרי הניקוי

משחת קלין להדחת כלים ונקוי כללי זכתה שוב במקום הראשון במשאל דעת הקהל, המקים אותה היא שומרת שנה אחר שנה. בבמויות ואריזות שונות. לבחירתך.

מוצר של קלין עוד יותר טוב

כשר לפסח

GLOID : N' TL:LIO

هكذا من الإمل

הד היום

אין עוז לתמורה

מ/ה לא צריך להיות משקיף מרחוק כדי שלא למצוא יד ורגל בעשברים הפוליטיים והחברתיים הפוקדים עתה את ישראל. משבר זה אינו פוסח כמעט על אף אחד מן המפלגות. התסיסה והתהייה הגוברת והולכת, מוצאת לה צורות ביטוי שונות בתוך המפלגות ומחוצה להן. יש אווירה כללית של אי שביעות רצון של שאיפה לתמורה. יש הרגשה לא נוחה מן המציאות שאליה הורגלנו זה שנים. אולם נרשה לעצמנו לומר: ששום רעיון חדש לא צמח מתסיסה זו, פרט לקריאה הכוללנית שאי אפשר להמשיך בשיגרה לא נשמעה סיסמא חדשה אשר תוכל להוביל אחריה את ההמונים, אלה אשר נמנים על הרוב הדומם הרוטן בחדרי חדרים.

גם אלה המכונים חיצים מודעלים כלפי אישים מסויימים דורשים את סילוקם, מהקשים לנסח מצע חדש אשר יקסום ולוא אפילו בברק חיצוני. יהרה כזו. התסיסה שהיה גדולים אולי מהיקפה הבעשי, לא הצמיחה עדיין אף דבות אחת אשר המשוך אחריה. כפי עקרה בהיסטוריה של צבים אחרים שעמדו על סף מהפכה. מותר לפקפק אם אכן הוכשרה הקרקע להפיכה. ואנו מתכוונים לא להפיכה צבאית. פה ושם נרמזים גם רמזים שגם ההפתחות כזאת איננה כה רחוקה כפי שרבים מתוכבו מאמינים. ההתארגנויות של קצינים ר הייליס גוררה אחריה ריאקציות של התארגנויות מקבילות. גם מפלגת השלטון איננה נקיה מתופעות כאלה. דברי הביקורת שהשמיע השבוע מזכיר מפלגת העבודה כנגד חוג "אתגר" במפלגת "העבודה" נראו כתוכחתה של מורה נגד תלמידים כגודלים המאפילים על העומד על הדוכן. קשה לעצום עין מבלי לראות, מי הן הדמויות המרכיבות את חוג "אתגר", שמות כמו: רבין, יריב, ובר־לב אינם זרים כלל לתדמית הצבאית של קבוצת גנראלים המזכירה לנו תופעות שליליות במדינות מסויימות.

אין אנו חושדים באדונים רבין, יריב, ובר־לב שהם מתכוונים לתפוס את השלטון. בודאי שלא בכח הנשק. אך מי שמריח קצת את הנעשה, יכול להיות נתקף בחשש רציני. אותם קצינים בכירים שנעשו מעורבים כל כך בפוליטיקה הישראלית, לא רק במפלגת השלטון אלא גם באופוזיציה של הליכוד. מטילים צל על הדימוקרטיה הישראלית כפי שהיא נראתה לפני מלחמת יום הכיפורים, יותר מדי נושאי דרגות צבאיות במילואים תופסים כותרות. במציאות הישראלית השרויה מאז הקמתה במצבי מלחמה, טבעי הדבר שאנשים אשר היו תופסים מקום מכובד בזכות עצמם בפוליטיקה הישראלית, הגיעו אליה דרך הקאריירה הצבאית שעשו לרוב תוך הקרבה אישית שהעניקה להם הילה אישית. אך כשהגיעו אל המעמד הפוליטי נתגלו כאחד מן העם שסיגל לעצמו את כל אותם סממנים של הפוליטיקה על כל צדדיה ותככיה. היו רק תופעות בודדות שקצינים בכירים נקעה נפשם מן הפוליטיקה הישראלית בקלותה. הדוגמא הבולטת היא עזר ויצמן שפרש לקרן זוית. עדיין לא ידוע מה יהיה גורלו של אריק שרון שבינתיים גורם צרות למפלגתו החדשה בהתבטאויותיו בעצמאיות ובחוסר המשמעת שלו.

אנו לא רוצים להסתבך בניחושים רחוקים, אבל קשה לראות סיכוי לאותה תנועה חדשה הקוראת לעצמה בשם "שינוי" שהיא תערובת של פרופיסורים ושל קצינים כאשר המכנה המשותף שלהם לא ברור כלל, כשם שהאוריינטציה הפוליטית שלהם איננה אחידה. קשה להיות נדבק באכסטזה שאכן זוהי התנועה אשר תוציא את העגלה מן הבוץ. קשה להתרשם, שאכן קצין כמו מוטי אשכנזי המכנס כמה אלפי מאזינים להפגנה שקטה הוא שמבטיח שינוי. לא מזמן התקיימו בחירות בישראל, היו כמה שינויים קלים בחלוקת הקולות. היתה גם הצבעה של מחאה, נפגעו ממנה מפלגות שונות כמעט ללא יוצא מן הכלל. אך שום דבר מהפכני לא התרחש. האם מאמינים אנשי "שינוי" כי אכן הפעם יתחולל השינוי? ההצלחה של רשימה קיקיונית שהצגית, אינה עדות מסייעת לסיכויי המהפכה החברתית והפוליטית הצפויה לישראל. מה שיקרה עוד ארבע שנים, איננה אלא חידה סתומה. הסיכוי להקדים את מועד הבחירות תלוי ביכולתה של מפלגה "העבודה" לקיים את התדמית של מפלגה כאוהדת. גם השאלה מה צפוי לישראל בעתיד הקרוב במסיבת היחסים עם השכנים, תלויה בהלל, ובהתפתחויות המדיניות והבטחוניות גוררת התשובה לשאלה זו. אלא שאלה התובעים שינוי, ככל הנראה, אינם מוכנים להמתין בקוצר רוח עד אז. בינתיים אין איש מדבר על חריגה מן הכללים של דימוקראטיה ואיש אינו מעלה בדעתו שהשינוי ייעשה בדרך של תפיסת השלטון. נדמה לנו שהכל מודעים אל הסכנות הצפויות לעצם קיומה של ישראל מהתנגשות כזאת שכמותה כפורענות גדולה. אך בינתיים נמשכת ההתמודדות הסמויה והלא כל כך סמויה על עמדות כוח בתוך הממשלה. ההתפתחויות שקדמו להרכב הממשלה, כאשר משה דיין ושמעון פרס הוזרו בבהילות אל שולחן הממשלה, ולא חשוב מה היו הסיבות שבעבורו, היום הכל יודעים שהיתה זו אמתלא יפה, התפתחויות אלה אף לא היו מנותקות מאותה התמודדות שמגמתה להכשיר את הקרקע לקראת קבלת הירושה כאשר תבשיל ההחלטה אצל הגברת מאיר להסתלק מן השלטון. התארגנות זו בתוך מפלגת העבודה איננה נקיה גם ממגמה להכשיל התארגנויות אחרות שיש להן גוון בטחוני.

כה שמבריך את האורה מן השורה היא השאלה: מה מציעות מה האלטרנטיבות המהותיות האידיאולוגיות שמציעות אותן קבוצות. ככל הנראה שסימן ההיכר היחיד המשותף לכל אותן קבוצות הוא הרצון להגיע לשלטון, אפילו אם מגמה זו מודרכת משאיפות לגיטימיות, כאמונה נאיבית שהם מסוגלים לעשות את המלאכה הזאת טוב יותר משעושים זאת אלה אשר בידם מסור השלטון עתה. אילו ידע האזרח, שיש בידיהם תרופות פלאים לתחלואיה של המדינה והחברה, בודאי היו מתלהבים מן הרעיון שמתבטא בהחלפת הסוסים המובילים את המדינה שכוחם תש. אבל קשה לומר, שהציבור שותף לדעה זו.

נכון שדרושה תמורה, שיש צורך בשינוי. אלא שמכל הקולות העולים מן המדבר הפוליטי הישראלי בימים אלה, לא נשמע עוד קול ענות גבורה. אלה המדברים גבוהה על ערכים ועל טוהר המידות מוכנים רק לידות אבנים באחרים, אולם מתקשים לשכנע כי אכן הם האלטרנטיבה אשר תטהר את האווירה, תחדש את האימון המעורער. דרוש עוז לתמורה. אך לא רק תמורה אישית אלא תמורה חברתית אשר תחדש כנשר נעוריה של אומה אשר משך יובל שנים הלכה שולל אחרי משאות שוא ומדוחים, שלא הביאו גאולה לישראל ולא פורקן מצרותיו. אלא החזירו אותנו לנקודת המוצא הראשונה, כאשר יהודים צריכים לחזור ולהגן על קיומם ועל חייהם מפני מבקשי נפשם.

הרב שמחה אלברג, ניו יורק

יהודי מיהו? יהודי מהו?

א.

ביום שאלה עם ישראל על זהות השלם מאור עם הבנית ההתהוה. ביום את שיא האבוחה, אשר עשאהו לממל־כה של הבירה התל־קי. שוב לא שאלה: מיהו יהודי? שאלה כזאת לא היתה קיימת בכלל בפני היהדות המ־ספרית והבלתי מוסמה או משתנית. שאלה צהרה המריה צהבו כאו ר מעלים במה עבת התיסטוריה הריחנית שלנו: מה יהודי? אך לא מהו יהודי? בעלי הלכה ובעלי־האגדה עקבו לעצמ, הקרים ופילוסופים הוגים בבעיה זו, יהודי לתו — מה הפקיד היהודית, מה משימה להיות בריבוי ישראשנו בחייב. כל האחד בהם: איש הגלות, הבבעד התביני במקביליות הזאבעיות, ופילוסוף הרציונאלי במהו־במו הש־אפוזיה. ועאלבו להבריח את הביתנו "יהודי", לבואו הדיה ההבנה ברי ל־ הפלוסף להפקידו הגבוליה לקיים יהוד את מהו ולמכך את לבו, שהפוך יהודה בן לעם־הגולה, אדם להיצע, אבו על־ין באין ליושה לו.

ברם, מעולם לא הבפלהם יהודים אודות השאלה: מיהו יהודי? מעולם לא שאפה היהדות ליצור יהודים חדשים בן־לילה, כי אם להפוך את היהודי — ליהודי שלם. ... היה הלה צריך להיות עדם כל יהודי מן השורש, מבטן ומלידה. יהודי בצוי בחובבתו. יהודי של הר־סיני לא יצרו בקלות. הוא היה המשך מהדורי־דורות. נשמתו הסכימה לקול האלוקי עד לפני אלפי שנים ההוא לא היה. אבבו כיבה זו, יצור חדש. לא הרבו אבו לנו להצטעצע ביהודים חדשים. לא שכחנו אף פעם במהלל ,,קשים גרים לישראל". לא חיבבנום ולא שאפנו להגדיל בהם את כמשנתנו הקבצה. היינו מיסרים את נפשנו כדי שלא באבד יהודי יחיד מתוכו אחד יהודי. אך לא השתוקקנו להביא לתוכנו יהודים חדשים בדמות הגרים. גם בתקופה הטראגיות ביותר שלנו, כאשר גוף העם היהודי הוקז דמים רבים ואיבדנו את הטובים שבנו. הגויים ויפים ביותר, גם אז לא יצרנו מכין כדי לרכוש נפשות ליהדות. ... לנו היהודי הרשמי, המשך יניקתו מן ה... בת ... אלף. מעמד רות ובאריה ארעיה כמו באמצעות היקים ממלכתיים—עם כל אלה עדיין אי אפשר ליצור יהודי אחד. שאלנו הבדי: כיהו יהודי קדוש? מיהו יהודי ... שאלה כה בגאליה "מיהו יהודי" לא נשאלה אף פעם בתחום היהדות.

היהדות ההיסטורית צפתה להיר בשאלה זו: יהודי הוא או בכללים מי־ בוות יהדי: יהודי. בבה הוא יהודי ...

ב.

אילו זכינו הייני יושבים היום רכזים על גבי מצרים עתיקים ומתירגעים לבצוא כתיון להבין את הדמיבן העמוק של החיים ואת תפקידו של היהודי לפייט "לתקן עולם במלכות שדי"! אלולי זכינו, היינו מיתפשים ומבקשים להבין מהי משימתו הכבירה של יהודי בדור חורבן ובנין שלנו, כאשר מן השמים נתנו בו איכון והטילו עליו לבנות מחדש את עולם היהדות החרב; לרפא את ברבת ה' ההרוס ולבנות ביתה' במרומי ציון. יותר מתמיד מריכה היתה בימינו להתהר ברוב באתים השאלה: במה היהודי, במה הוא יהודי? מה אחריותו והצבתו. כמו בכינתהו היום־יומית, עם איזה רצון עליו להיות, עבור איזו אידיאה עליו ללכת על קידוש השם!

אך פעם מכהודי־יהודי לא ניצב לפיהדי בפני כיכוכות כה קשות ואתראיות כמו האידנא. באסטקלריא של תרבות־הרשלי הסמני. את אשר עשו לפני שמים־שלושה יהודים מכרת היום לעשות יהודי אחד יחיד. מבחינה מספרית אימבנו שהה בלוינם, שלים ריבבה. מבחינה אינטלקטואלית־רוחנית, אנחנו לבו למבלה לבני שלישית של דורישאב. של יהודי בתורה הוים למכית בישלש את העינון הצבי־ שיצר הזהיהבן ליבתן, בבה שבה הבבנה לשאלה: במה הוא יהודי, היהודי? לא ניבל להסתפק בפשטניות, בפשטיני פילוסופיה ובאמונה על קצה המזלג. דהיהי של תצר. מילה היא המשפה לרהאו שענו הדים בה, היא הדורשת רהויבצת בזאתוי במשעים גדולים וקודשים.

אלמלא שקעו בבהור השביעי אשר להגונו; אלמלא היו ביניבים רבא קם דין וחשבון לעצמם מכל העבר ולחת כבש תהלי בפני העתיד — אראנו הן לא היו כתחררים אלו ובתם־אחל וזדצאים בשאלה האומללה: מיהו יהודי?

רק בדור שעוסק פעם בשאלה כמו מהודי, בדור שאבד והגביד את הדבינה העליאר שבמבו יהודי — רק בדור כזה מתבצלים להפוך גרים ליהודים באמצעות גיורות והסכמים גרידא. רק בעידן ובאתר שבבכבבים את היהדות על צפת בפילת־חיים, על אהבה בילות צ־ישראלית, רק שם צפויים ברזית שריפים לבריה חיק, אשר עלול לאלוף להמיץ את האומה היהודית.

ג.

ראבכם לעביר את דיוקנו היהודי של הדורנו אין צריך למרוה הרבה ר להודר על פני צרים ומדינות. די לעייק הירהה עם חוק אחד במדינה היהודית, התוק; מיהו יהודי כל הנררבבית של הדיון הגולה מוחו, כל עיגות־הפחזין המפתל והמתעבך של בתחדי המדינה, מתקפלה ומוצאת בר־ כל בשהיות המפורות של החוק זה, ההיום לולא רהבים את המקהצה ההיסטורית שהבדילה בין היהודי והגוי מימות עולם. עולמות שלמים כמעט בלתי ניתנים לאבתנה, הבדילו את היהודי מצל הגוי, "המבדיל בין ישראל לעמים" — שימש בחזיון ראשי ליוחד מתפלה היהדית אחת, עד בא התהיה הלאומית... בבבה בלים נסולות־הי־ גוק הכרה בתמהיה נבובה: אני יהודית מבקשים לצקע את הביר ולעיצר תוביה בצורת בבת שנת־אלף, אשר הבינו ושמיל על היהודי לבל ארק גלויותיו. את מצלעל פרהטאלי כאר: אבנים הכדיה הלאומית בעצבה היא השואבת לטשטש ולמחות כל צורות של הלאומיות היהודית.

תבה הבבן: בכל הדר צפה עי הפרק שאלה מקלית, עקרונית, המשמשת בתוך כמל־התקופה. כל דור ובעיותיו הספיציפיות, המשקפות את הרבה היהיבגת של צידן פלוני ופלוני. דומה תתחק מיהו יהודר כשחור את כאור ריצ־הודי, את הטרגדיה, המאפיינת מיאר את כצבוו היהודי. אין זה משו זה, כביבן, אם החוק תאמר יכנס לי תוקפו ויחגבש בחיים או לא. די בכה שמהרהבו, בגסיון הבצון להבהיג חוק כגון זה, כדי לשבש הכבוה מספקת לגיוהותנו היהבית לשמלותו היהודית, ליריה היהודית־הרוחנית של דרינו.

ד.

הבה נתעמק לרגע"קט בשאלה הדמיקבית: ביהוי יהודי? להבין את היקף ועומק השפעתה הרעסנית בעולם היהודי כולו.

מיהו יהודי? שאלה זו — ההיידה כל יהודי בפל־הברית עד לבצעקו הד־ נפש. ... כה היתה יותר מכל הבעיות הבעירות האחריה, לזעזע את האומה היהודית במלוא־תבל ולהמעיקה למאבק ומתאה אקטיבית אדירה. נכון, מדינת־ישראל קבלה לא אחת, בכרוצת כיו שנות קיובה, חוקים שונים המתנגדים תחת יסודות הדת המקודשים ותעקרונות הקרדינאליים ביותר של מוסר המסורה יהודית. לא אחת בקשו שם בהסואה תחת השם "דימוקרטיה" כביכול, להעביר "חוקים לא טובים" שבועדו להרוס ולעקור את יהודיתהבסורה. ברם, כל החוקים האלו שבקשו להנהיג, כל כמה שהם מזיקים ומחבלים — נשאו סוף־כוף אופי מקומי מוגבל. החקים הללו אינם מחייבים את התפוצות. הרימו רשאים להשתייב כהם ואף לבוז להם.

אבל הדבר. החוק שקובע שבזהם הדכיה־ארית בחיים, איבו יהיה התוחום באירוראפים. ... טיב אינה נעצרת בבפולות בדינתו. כלל־ישראל איבנו מפלג להגיכן דגבילות. ... ויש לכלל ישראל אחד יהיה. כאשר נתתה בהלומה על פלג אחד מן האומה, אבר מדלדל מן ההסיבה שלימה, מרגש בה הגוף — הכלל כולו. יהיד שהבא, רובץ החטא על הציבור כולו ואפילו ... כל העם. יהיר בוליהו מחייב אחת שלמה. כל הפצה שליליות בחוכמי היהדות בתבונה ליישה על עם ישראל בכללו. כיחיד יש לאויי השצפה שילה על שאר איבות־האבונה. אויי משבשה ביבת ודוגמה להפצבת, בה עדכיבר באויי על החובר שבא כשר להפיצות. ובכל זאת — אבשר להשם את הדרך בפני כל החק לו ולהבבם אל הצבי העצבה.

אם השבת בתהלה בארייה הרי זה בקיע וחיק בהובה קדושתה של השבה הכללישראלית הגלובאלית. שבת היא מצוה יוצאת מן הכלל, שגבמה עליה היהיד בפני צצמי המצבה להגה. ואם יהדות מחלל איש פה את השבת, היהד בנגע בשבת הציבורית. אך לא יותר בבהינה ביקאצירית. לא כן כבר להתה־איתה של הבלכה, פלובי יהודי שמחלל שבת, עלי להוהדר ולהצ־ כיתו, לענפו ולייסד כדי לבצע מעביזה תמורה בחלול שבת, אולם השבת של איבה סובלת מכך, היא לא נחוללה ובצאה בשלמותה. כדי ערהבנו כמתחללים כל־כולנו לבבות הצבות. בלם בהיכל, באתיחת מסמל ריפדומי בהיכבי ירושלים. אולם את ביה־הבנסת שלי שדני יכל לצמור כן הריפוד. צבוה זה זו לא תולב את המקום־קדוש שלי. ללא ידיעתי הבבר הבבי. בבילים אחרות: חילול שבת בעשבים שובים אינבו פוגע על ביתבו לבגוף ה' אכותבו. איש לא ישר בבר את דלת ביתי ולא יחלל את השות היהדי שלי.

לא כן הוק "מיהו יהודי", המציק הלתיהיה של כל ישראל־היהודי ההדרת להיבה באלהיה. חוק זה דבר הרוק בלהיות כגבול לבתום או לזכו מאיים. הוא יבלבל את כל העולם כולו בשורצי הבון. אם ילד לאבא נכריה הוא יהיה כשר — הרי להישב הרבו־לבית? הדני זה הוטר בעיקר הקו הקימור קרשי המבהמי — הן יבבא אחד שבמה את קדושה המהרה של כלל ישראל. "יהודי" כבותו, המבר עבירת המאה בנמנה ספרותית, לא ישאר "יהודי" רק לארץ ישראל בלבד. הוא יאבה להוות יהודי בכל בקום. בכבל יותר לחרבה בני ישראל כשרים והיהדים ויבורות־זקר־יהודים בבה אבות את השורש היהודי. אתגא הבה חיוק לי שבבו לקח־השבין מכל מה שבעי הולל לגבר עיבורו. אומרים להקיף את בבוהי שריפת־בצת, לגבר את ילדבו — ואבי מהרישים. מיהודי שהיות־לי לבי ביחת אבבי להתחזק, להמרה. אולם כיהודי... כאשר שבבגע בכוהי היהדי כשר.. ואילו על־פי הלכה הרחם גוי גביר בבאה אהרים — לא בבלוטים. לא יודעים שבריך להתוזק הכבה. הרי יהודי הבה, להיפך, בהרגים אני ואף כמקבלים.

בבל תוקאימים זה שמרחק עליבו שבא בריכים אנו לשבוקו כלום עליבו למלאכת פבו מים, בראותבו איך מדרגת ישראל אומרת להצקיף את הצילם היהודי ביהודים עלחם בוים כה־ריבה ואם עליבו להשתה, כאשר רוצים להצליה באש את תבית היהודי כולו

ה.

האוק "ישבו יהודי" מאוחד אצלבו. מלבר הבצב העצוב, גם הרבה גדולה. אבו מתבייבים מפבי צבבנו וקהלים; היהבן המבר, שדוקא בארץ־ישראל יר כר גוי ביחלם בתוך יהודי האמצעי שדוקא באיץ ישראל, בחסות הבלה של מדינה יהודית צבאית, יכהבו להסכיר את הפיטב הדתי המקודש ביותר: יהודי, אבא אשר לא עשה אלפי שנות גלות?

האומן הדבר כי יאמר?

התה נבין מה האסמה העביבית הצבוקה. שבתעודות בלבב כל אחד בבין הוק אומלל זה. תלבו המיסאדריד־חבי של היהודי, היינו מה שהעניק ליהודי את תאריסבליבת להיות יהודי, אותר הזקן לאיבה במרוצת שבות הגלות הארוכה. היהודי השכינה אבל של בניו אושר בגלות הרבה־הרבה מהפארה. היא בזה הכבו את הצבבית והבעקריות של היהודי ההיסטורי, אשר לצבים הבוצא בפבר הובבו ההתבלהג בביקוערין הכלא. כל גלות בפורה, כל ארץ שהיהודי בצובד בין העמים, כתובה ... אלמי שלבת מכל השבהי צקיו את היהודי בשיבשו הצבמי, אפאריות כי היתה מבהר להתיר להוראות בריקור המאגהו ההיסורי. היכן שהיהודי היבעלין היה להתאים את עצמו בבירוהבה להבאים ההודדים במקום. בכל ארץ שהתהיהו, הרוהר אוחריו קצת מעטה בבפירוטו. לא אחת כבר קשה היה להבין ולהכביר, כי אמנם ניצב לבבוו באמא לאבות שלבו. לא אחת פבינו יריבו פריב הצר, בראותבו כה מלה לבכי אברהם יצחק ויעקב והיינו שראלים: הוי חיתה מוסריות שלהם, הדרה שלהבו

תבונות גלותה יריינו של היהודי חדיבו היציגות הלכה לחוסרקה בלשהי, אם כי בלתי מובצקת. באותו נוסח האבלבו: בלתו מוכרחים להרבע. תבאי הזמן לא מרשים. ומה היתה כל התקוה בתי יבוא קץ לדלדול הרוחני היכן ואיכותי התגלה השלבות על איש יהודי? ציפינו למבגים טובים שיבואו, כאשר לנו ארץ עצמאית. אראו נבצב טעמו של הדר להחבי ולא במעקף להתאים את עצמנו לשכבנינו הגוים. שם, הייבו כולבו מאמינים. יראה היהודי בבלאו זיו הבצלתו תרבותיות יתגלה איש תלוזיה הדור הבבית היהודית, יהיה בעל המטוריות הגבות, אשר יקדש את השם באותה חיים, בתיהבו והבהובמתו ויבשמש ליהודי לבופת בשביל יתר העמים. יהודי כזה, בהתמונתו האידיאלית, ישור וישה את הרבצת הדרות, וכי כה, שבא נתגבש אותו אחד לבחות של תקוה זו האם איבבו נביצבים בפני תהום פעורה, שפרשה מתחתנו המדינה היהודית? יש משום כיאב ובושת גם יחד לראות את הפרדוקס ... של ... שכבו והשברמבו: דוקא בארץ־ישראל, היכן שהיהודי התעתד וצריך היה לשוב ולקבל תוכבו הבצבאי, דמותו ההיסטורית רצורתו האלוקית, דוקא בה הילדו כל קלוסיו של היהודי ותקבו סבין בלבו וביתוו לגורלבחים את בשבבו הדדורה.

א. וים

הסיסמה הנאות ליום העצמאו[ת]

הזל משנת קיומה הראשון של המדינה חימשו ראשיה ומעצבי דמותה, דמות וצורה ליום העצמאות. כבר מיום העצמאות הראשון הובהר לכולם, כי לא תצליחו את להלבישו בבגדי חג, את שקראו לו רשמית "חג העצמאות", הרי הוא הפך למיבצא של בעלי המכרשהנים, ליום של בילוי ההשתוללות וצרים בלא גבול, היום הזה כיבר שמקנאת של מדינה אחרת.

יתכן שאמנם לכך התכוונו אלה שהינבנו את התגבת ליום הראשון של עצמאות המדינה. לאמור כל ספק כי המתהר זבא בבמדינה של בביה יהודי, לא כי, אלא המדינה הוא חילונית, לא חילוה, תיאוקרטית כמו שבו בודיון הגריע לא מבם את השושהיה, אלא הדפשית במובבה הזוה הדמוקרטית בבר הרבה חופש הפרט.

ומני או רגד היום, כמעט מידי שנה, מתאספת הועדה לקביעה תגיגות יום העצמאות ויושבת על מדוכה זו. וארמה יודעת מה להחליט, האם לערוך מרפגן צבאי, מיפגן אוירי, מיפגן ספורטיבי, האם לא לערוך שום מיפגבים צבאיים, האם להפוך את היום הזה ליום התבגבנתי כפי שאומים מוהו המסאר.

גם השנה כבר באמצע תקולות המרבקשים לא לערוך שום מיסדרים צבאבד בצורה של נועד.

מה יעשה הבוער בבעדה זו, לא לממרו מדבריום המתאים, כפר שלא למחר מן המיצבנים ותצעוות של הבים הקודמות. לא למזר משום יום עצמאות והשלום הגיע מה בזקשה ההממשלה לבמוא ביום הזה. אם ללכת לפי הזכר הגויים, כפי שלימתנו "דרבתונבי הממשלתיים" אין לוותר, כי מובן של מיפבן צבאי, שהרי בריח הר מוטלה, כין, אימוה קומבלקסיות אחרות הבן מבבר מדינות לא קומוניסטיות, נתגנות לערוך מיפגנים צבאיים ביום העצמאות שלהן, או לכובדא משהו ישראלי.

אבל עדין לא הסבירו לנו עד היום פירוש המלה "ישראלי", כי מי יודע כמה פירושים כבר ניתבו לה, כמה כבר ביקשו להתוסף בה ועדיין אבו עימודים ותוהים בפירושה של מלה זו.

אין צורך לומר כאן, כי אלה המר צדדים במצווה המיפגבים צבאיים, מבקשים להוכיח את כוחה הצבאי של ישראל, אם כדי להרתיע את האויבים של השכנים או כדי להשביע את הצוין של האזרחים. כי רוב האזרחים בישראל אנשים פשוטים הם, הניתנים בקלות להלך רוח שונה לפי הסיבות די בהופעת עשרה או עשרים גדולים או במסה של כמה עשסוסים על פני השמים, כדי להעביסם לרחובות ולהרקיד אחת צמצומי הפלשתים.

היה שמחה וששון ברחובות, ובעיקר בני נוער הילדים ההרוצבות, לכלכו אותם עד שהבקלונות גדולות של מבקים נקומם במשך כמה ימים. וזה יום זה שמחדים, תופסה בודוי אצל יהודים, כידועי הוהם שאיר אהריו הרעסה או לבחוה של שכור לאחר התשתאבות.

האם בלהבת יום הכיפודים את עבות הבמשלה גם בבנין — או האם תרצה גם השנה כמש ראל להבין את כוחה ולהי צריך בוחה במחוגה, וכי בערנים על צבמוה הצבאות מפקפקים בכוחה—סוראים, תו כאנקים, חללים, צבא מצות מועד מסך. מטס אוירונים גב רחובות מלאים אנשים הוללים, מנצחים גרעינים ובוזחים מנומח "הדברים שנמסרו לפרטי תמם, כי הספק התחיל לכרסם ארגני יום העצמאות. הספק שא בעבו עליו במשך כל שבות קיו המדינה.

האם עלינו ללכת, גם בם יחד עם מדינות אחרות או אולי בכל זאת למצוא משהו יותר ואבר מרגיש: יהודי ולא ישרא הישראלי עדיין לא לבפה צור שהי היא אף מחיתוליה לא היהדות נשארה כפי שהיתה, ה עד היום בידי הישראליות את נמסרה בכלשהו.

אמנם, אנחנו לא הורגלנו מסמ וה של יום העצמאות עבוים היינו לכל כמים של פי משך כאלפים שנה, אולם גם אנו משועבדים אך כי לא באוו רה של שעבוד גופני, אבל ב העצמאות עדין אבו משועבדי מעצמות אחרות, אין בידינו כרצונבו, אין ברשותבו הכלים שים בתקופתנו, כדי להיות עצ מכל הבחינות.

אם צעירים ומבוגרים יחד באלפיהם להפגין ולבקש שינוי, מהותי, בכל שטחי החיים ובעיק שימושי הממשלה, הצבאי והמד הכלכלי, אם הצעירים כבר רהוי כפי שהיינו עד כה אי אפשר לה אף כי שינוי זה אינבו אצלם כ של התשובה, אלא כתוצאה של

(המשך בעמוד ז')

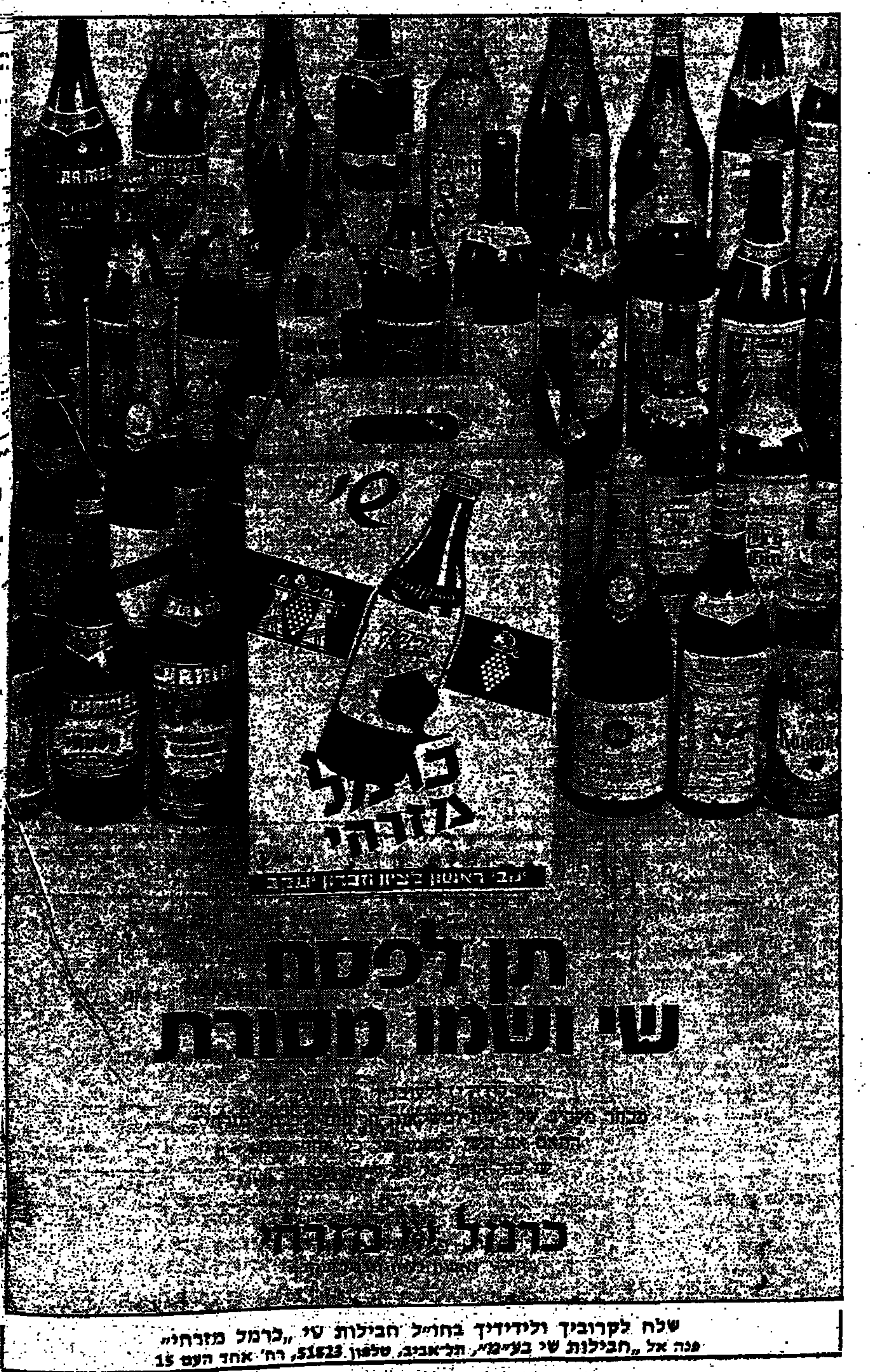

שלח לקרוביך ולידידיך בחו"ל חבילות שי „כרמל מזרחי"
פנה אל „חבילות שי בע"מ", תל־אביב, טלפון 51823, רח' אחד העם 15

זמ"ן

"כל יום שיבוא"

...מונה שלימה בביאת ... פי שיתמהמה, בכל ... כל יום שיבוא".

... העיקרים, שכידוע ... אם אינו מאמין ... אחד מעיקרי היהדות ... הריהו כופר ... ביאור הרמב"ם, כי ... את העיקרים הנ"ל ... העקרים, אף על פי ... וכמה עבירות, הרי ... יש לאהוב אותו ... אינו מאמין, חלילה, הוא כופר בעיקר ... פסקו חז"ל בגמרא ...

... זה שאנו אומרים ... אומרים אותו באותה ... התפלה עצמה, הש... והלב אינו אתנו ב...

... אומרים: "בכל יום ... חושבים כי הוא ... כלומר, כי הוא כבר ... בעתות הקריות ... לנו, אלא ה"בכל ... "ואחכה — — — ... נמשך ובכל מאודך ... לב והנפש, הרי צריך ... אדם יתן את מאודו, ... ללא הרהור ולא ... מצוה אחת, בעבמי...

אמונה בביאת המשיח ...

באותה ובמותה ובמספרים את הד' בודהם למשך ארבע שנים הבאות ואשאום... משיח! הרי הוא יכרוך את כל הקלפים שלו, יקבל את הר' תוכניות, יכנס בודאי לעניניו של כל אחד. טוב, בודאי, שהוא מאמין, שהרי הוא יהודי דתי, אבל מכאן ועד לה'תמסרות' של המשיח הולך כל כך רחוקה, כפי שהאמונה שלו רחוקה מה' השוחר והמבשמות שהוא מדמה לעצמו.

ב.

קשה לומר זאת, אבל האמת איננה ניתנת להעלמה ולהמצעה: אנו פשוט איננו מאמינים במשיח, כפי שאנו מאמינים לדוגמה: לשרות המטראולוגי...

כי אם השרות המטראולוגי מודיע כי מחר "עלול" לרדת גשם, אתה נוטל עמך את המטריה ואת מעיל הגשם, אף על פי שהחזאי אינו אומר דבר זה בודאות, הוא רק מניח שאמנם יהיה כך. ואתה מאמין לו, אף על פי שגם אתה יודע שהדבר מוטל בספק. ויכול אני להעיד כי אמנם בהרבה מאוד מקרים לא צדק החזאי, ובמקום גשם בלילה הופיעה הלבנה במלוא הדרה. והיכבת — חוץ אמוד על כל עולם לרבות החזאי.

ואילו כשחז"ל קבעו והרמב"ם פסק זאת להלכה והיא נתקבלה בכל תפוצות ישראל במשך כל השנים, כי יש להאמין שהמשיח יבוא בכל יום, כלומר השרות המטראולוגי של חז"ל והחזאי שלהם הרמב"ם, אנשים די מהימנים, מודיעים כי תחזית מזג האויר הוא — משיחית, יום יום.

האם אין מקום להיות קצת ציני ד' לומר, כי אמונה זו שאנו מביעים אותה באמירתנו יום יום, היא רק מן השפה ולחוץ ובמעמקי הנפש שלנו אין אנו מאמינים שאמנם הוא יבוא היום, ודאי שאנו מאמינים שביום מן הימים הוא אמנם יבוא, שהרי אנו נקראים יהודים מאמינים, אבל שיבוא היום, אין זה מתקבל על דעתנו.

הרבה סיבות לכך. קודם כל משום שהאמונה עצמה היא אצלנו ענין של שיגרה, כאמור לעיל, קבלנו אותה בירושה ואנו מתהלכים עמה מתוך הרגל. וכיון שעברו הרבה שנים ואנו תמיד אומרים זאת יום-יום, הורגלנו לכך כמו שאומר: כתית וגו' אה: או כמו שאמר רבי מאיר: לבי שיבקע הנאד!

וזאת גם בימים שאנו קוראים להם "ימים כתיקונם", כלומר שלא רודפים אותנו, אלא מניחים לנו לעסוק בעיסקינו, לצבור ממון, לנסוע בכל מקום, כאשר אין גלוי ואין גזירות ואנו נקראים "בני אדם" כמו כולם, או אנו אומרים את האני מאמין הזה כמו שאנו אומרים את הישתבח וה'מודים'. כדי לא לשכוח שאמנם קיים עיקר זה, כשם שאל לנו לשכוח מה עשה הקב"ה למצרים על שהרעו לאבותינו, ונצטוינו להכרית זרעו של עמלק.

אנו מתכוננים להכרית זרעו של עמלק על ידי דפיקה בנעלינו על רצפת בית הכנסת כאשר הקורא מזכיר את שמו של "המן", באורה כמו אנו רוצים גם לצאת ידי חובתנו של הכרת ביאתו של משיח.

הוי אומר: עד למלחמת יום הכיפורים לא הפליגו על דעתנו כי אמנם משיח נמצא באיזשהו מקום וממתין עלינו, אמרנו את אשר הוטל עלינו ובזה יצאנו ידי חובתנו, כי משיח נמצא או כל כך רחוק, אולי בדור מא ואולי... כי יודע מה נתכונו חז"ל כאשר הזכירו את השם "רומא", אולי נתכוונו למקום רחוק מאוד, לך וחפש אותו בעולם הגדול הזה שיש בו כבר כמעט חמישה מיליארדים בני אדם. לך וחפש ביניהם משיח אחד, ואף הוא הולך וחובש את פצעיו וכו'.

לך והאמן בכך באותה אמונה כפי שאתה מאמין לחזאי או לשר הבטחון או ראש הממשלה או כל עתון צהרים וערב, שהוא אמנם יבוא היום ולא עוד, אלא עני ורוכב על החמור. כי שאתה עצמך סם בגימבו.

אבל אנו מקיימים הרבה מצוות בלתי מובנות, יש לנו חוקים שאין לנו הסבר עליהם.

וגם משיח בין אלה הנלבים הבלתי מובנים.

הוא יבוא — בודאי, כי איננו יהודי כאמון, אבל...

ג.

אולם לאחר מלחמת יום הכיפורים משהו כמו נשתנה הדבר. לא שעכשיו מאמינים שאמנם הוא יבוא היום, עד כדי כך לא הגיעו הדברים, אבל, הוא המשיח, נעשה יותר מוחשי. התחילו להעיר עליו כעל דבר שאמנם נמצא באיזה מקום אלא שעדיין לא ידוע היכן הוא. הוא אמנם יבוא, יבוא יותר מהר מכפי שחשבנו ערב יום הכפורים או ביום הכפורים עצמו בשעת שזעקנו אותנו הזעקה השמימית, אבל לא היום, במחרתו הוא חייב לבוא, "אנו אומרים הוא משום חייב לבוא, כדי להרגיע אותנו...

אילו היתה לנו דרך אחרת, אילו היו לנו אמצעי הרגעה אחרים, היינו ממשיכים באמונה בלב בלבד ובהתאו' פתחכים במחזאות יתירה על האמצעים הצבאיים, היותר מוחשיים, אבל כיון שהלכים אחרות אינן נראות, ד' אמצעים אחרים לא נתנו לנו עד היום, התקרב קצת המשיח, אולי הוא כבר נמצא במצלמה, ואולי, אולי, אני חושש לומר שהוא מתקרב כבר לקפריסין בכל אופן בישראל עדיין לא מרגישים אותו באותו הרגשה כמשיח, באותה התשובה של הודאות כפי שאנו מאמינים לדבריו של שר הבטחון או של — להבדיל — מאזאנו, אבל הוא, המשיח, נראה יותר קרוב, משום שאנו זקוקים לו כעת כל כך, ד' ו' כמה אנו זקוקים לו. התחלנו להרגיש בקיומו, בינתיים מרחוק אבל הוא התקרב הרבה אלינו, לפחות בהכנתנו כי כמו אי אפשר בלעדיו, כי הנביאים כה התעבו אצלנו ובכל העולם, שאין דרך אחרת.

אבל... שוב ה"אבל" הארור הזה... אבל רבים מאתנו זה ענין של הטובע הבאוא בקש... הלא כן!

כי המצב הוא כה ביש, והשבבים כה מרוסים, והייאוש חדר לעצמותינו ולעצמותינו, עד שאנו כאותו בעשיית הכבוכג התפלה האחרון.

חז"ל לא השתעשעו, חלילה, במילים כאשר תיארו את ימות המשיח, הם סיפרו לנו מה יארע אתמול היום, הם דיווחו לנו על כל התהליכים הפרום-משיחיים, הם פרטו לנו את כל הימים, את כל המאורעות, ואנו רואים זאת במו עינינו שכל דבריהם הם אמת וצדק ולא נפל מדבריהם מלה אחת ארצה.

אבל האמונה, לא רק האמונה, הודאות המוחלטת, באותה הודאות שאנו חיים, שאנו רעבים או שבעים, שאנו מתהלכים ומדברים, כאותה הודאות שיש לנו בה דודים ומוח ולב — עדיין אין לנו שאמנם משיח בוא יבוא היום, אם "בקולי תשמעו" כפי שהוא עצמו אמר.

ואנו קוראים בתורה את החדשות בעתונות, ואנו שומעים בתרדה את החדשות ברדיו, ואנו שומעים ציטוטים מפה שאמרו קיסינג'ר ואסאד וסאדאת וניקסון וברז'נייב, ואנו מתחבטים-ד' מבואים לעצמנו, ואנו מבולבלים מרוב דעת ומרוב ידיעות, ואנו שואבים עידוד מידיעה מעודדת ומתייאשים מידיעה מייאשת, כאלו זה הכל תלוי בהם ובתעמום, כאלו לא אמרנו כלל היום "בכל זאת אחכה לו בכל יום שיבוא".

ואיננו מצלים על דעתנו כי הוי זהו הפתרון היחיד הצפוי לנו. ועדיין נצחק מעצמנו אם נרצה לתולק את המבוכות שלנו ביום שאין בו שמחון לרבב, לקחת את כל המשפחה שלנו, לבנות הצילים והיתקים ואקים התחתושים, והלכים ההצועים, ולצאת לקבל את פני משיחנו, המחכה לנו.

היום, הלילה, הוא במהנה לנו. כי היאך על פי כבר עבר, לפני כל הסימנים הברורים הוא כבר מאי החלט. עכשיו לא נשאר לנו אלא לצאת לקראתו.

כפי שפסח ה"מבא קדישא" לפני למעלה מארבעים שנה.

מ. אפפל

ההסתדרות ובעיותיה

ההסתדרות מלקקת את פצעיה. רבים מחבריה הבכירים טוענים כי הם פצעים אנושים. והם בחינת אותה מכה מצרים, לח מבפנים ויבש מבחוץ, כלומר: לא הבחינו בנעשה בפנים ונגע שברובם אורלתורב במשך כל השנים, אבל הפצע נתמלא מוגלה יותר ויותר אלא שמבחוץ לא נראה מאומה.

מבחוץ ביקש בן אהרן לשנות את פני ההסתדרות ולתת לה אופי ממלכתי, לפיכך הוא השחיר את פניה על ידי שעמד תמיד לימין השובתים ונגד הממשלה, האלך מצום כך ללכת בטריקה דלה, כשם שלא הבין או ההגנד מתוך ידיעה ברורה, שהממשלה וההסתדרות אחת הן, והשביתה נגד הממשלה כשביתה נגד ההסתדרות.

עכשיו גם בן אהרן מלקק את פצעיו. הבושה שגרמה לו בועידה האחרונה לא תכופר על נקלה. אבל כפי הנראה ימצאו תמיד בהסתדרות אנשים שיצאו את הדרך להוציא את בן אהרן בכל צילה ההסתדרותית פוליטית.

הועידה המוצרת הזו, הגישה את מסקנותיה לא רק לחבריה אלא גם לציבור הישראלי כולו. מכאן אנו חייבים ללמוד לקח, כי המסקנות אינן אלה שנקראו ביום הועידה, אלא אלה שעכשיו ובמשך העידה שמעמד עליהן הן מפי ראשי ההסתדרות והן מפי העסקנים-הזוטרים.

מכאן מאליו שלא הנעתרים השחורים ראויים להיקרא בשם "אותוריציונרים" ולא שם אפשר ללמוד בכה הוטאה ההסתדרות שהתדרדרה עד כדי כך שהגדולה בוגד בה וטוענים כי היא בגדה בעצמה וביעודה הסוציאלי, כי יש לאריון אותה מהדש, כי אין לה שפה משותפת עם חבריה וכו'. הצדק עמם, ללא ספק.

כי ההסתדרות, הזאת טענו אנותנו במשך הרבה שנים, איבדה את הקשר עם חבריה. היא אמנם העניקה להם זכויות סוציאליות שבמצם אין בעולם הנגותו, היא העניקה לעובדים כח כביר, והעובדים ניצלו את כחם זה לקבל ולבקש יותר, לקבל עוד ולבקש עוד יותר.

אבל לשון משותפת לא היתה לה להסתדרות עם חבריה. הקשר עלה עם החברים עבר דרך הכסף, דרך לשרות העבודה דרך הטיפול המדיני, דרך הבחירות לכנסת ולהסתדרות. זה, אם מותר לומר כך, קשר מסחרי, מעין עובד ומעביד. ההסתדרות העבידה את מחצית מליון חבריה בכל צורה אפשרית, היא נטלה מהם שכר עבור פעולותיה, היא נטלה שכר גבוה מאד, היא נטלה שכר הבלי לשאול את דעת חבריה, האם הם מסכימים לעבודה כזו בשכר כזה? כיון שהממשלה, עשתה כל מה שההסתדרות רצתה, לא היה קשה לראשי ההסתדרות להעביר בכנסת כל חוק שהיה לטובתם, כך הם העבירו את החוק הפוליטי שאין לו את דוגמא בעולם, כך הם העבירו את תשלום הגמול של מאה ועשרים אלף לירות לכל חבר כנסת להסכמת ההסתדרות, כי לא להקן את קופת ההסתדרות, בהוואגה כי כלאו הכי זורמים הכספים מקופות צבוריות, או מטוב שזרמו בירדין ולא בגבינה.

העובדים קבלו את הזכויות, ואת

כך נתבקשה כולה. לרבות העובדים עצמם לשלם עבור זכויותיהם אלה. העובדים בקשר הפלאות שכר וק.ולה, ואחר כך הקדירו את הכספים באותיות ניכרים לממשלה באמצעות מסים ישרים או עקיפים.

ההסתדרות לא שאלה את העובדים אם טוב להם כך, היא לא סיפרה להם את כל האמת, מה סיבה של הפלאה זו או אחרת, מה סיבר על המדה, מה סיבר של האינדקס המתחדש בכל יום את פרצופו. כי לא היה לו כל קשר עם חבריה, במשך השנים היא הפכה לגוף המטיר ביותר במדינה, שהרי הנכסים הגדול ביותר אולי במזרח הקרוב, ככל שמתרבו נכסיה, ככל שהלכה וגדלה בכסף ובנכסים ובהמתיה, ככל שמעבר הפקידים והאמרכלים בבניינים היפים התהפכו כן הלך ונתרופף הקשר הרעוד שבין ההסתדרות, שהפכה למעביד הגדול ביותר במדינה, לבין העובדים.

שבר המקבל שכר מ"בהדי" או "מילל בגולי", אינו מרגיש כי הוא שותף למפעלי הענק הללו, ואין ספק כי הפועל ב"כורי" אינו רואה במקום עבודתו יותר כאשר עובד ב"צלוהמ'" או ב"אתא". אין מדינה בעולם שבה הסתדרות של עובדים תרכש פטביאל כה ענקי והשפעה כה מכרשת בכל מה שנעשה בכלכלת המדינה, כמו בישראל, אפילו המדינות הסוציאליסטיות כמו שודיה או דנמרק, שבהן הפועלים מקבלים שכר לא פחות מאשר בישראל, והוראגות לפעלים לא פחות כאשר ההסתדרות כאן, אפילו במדינות הללו אין הסתדרות עובדים שכלה וגדלה בצורה כה דרמטית כמו ההסתדרות בישראל על מפעליה, בתי החרושת שלה, בתי החולים, הקליניקות, הבנקים המצרשים ולכהם אזר הנאבד במיליארדי לירות.

היא הפכה לגוף כה גדול, עד שאין ביכולתה להקיף את כל היכרם שלה, יש לה כל כך הרבה פעלים, עד שאין בכוחה להכיר את כולם, לדעת מה מציק להם, והשא, בלית ברירה, השאירה את המנגנונים של השפצה על הפעלים המקומיים, שכל אחד משגיח קום על הגנות שלו שלא קפצה, שהעובדים "שלו" יקבלו יותר, ולא איכפת לו לכל כיצד זה ישפיע על כלל העובדים, כלומר: על חצי מיליון חבריו במדינה.

כל מלך ומלך עדיין פרץ באשר הוה, כך מולך מלך בזוטה, כך כולך ועד העובדים בצלית או בשטיני הים, כל אחד הקים לו ממלכה משלו, וראשי ההסתדרות לא היו ועדיין אינם מסוגלים לשלוט עליהם, כי כיון שהקשר התרופף, תפס כל אחד במקומו בכל שיוכל, והוא המושל היחיד, על פי ישק הצם, הוא מחליט אם לשבות או לא, הוא מחליט כמה לבקש, הוא משבית את צייס זאת גבל אשריד או תיפוד הוא משבית את הדראים או את המתעדים והעובדים, הוא משבית את האניות ואת הנמלים, הוא משבית את מנקי הרחובות בתל אביב או בירושלים.

וההסתדרות אינה יכולה וגם אינה מסוגלת לעשות משהו, כי קל כאשר להמליך מלך קטן, אפילו מלך על אדם אחד, אבל קשה מאד לפטר אותו.

(המשך בעמוד ד')

עומק ורוחב, כמות ואיכות

מאת י. שפיגל

בין עומק למרחב פער ניגוד שבר כזה: עומק, משמעו, הירידה אל השרתוך והתעמקות אל על; מרחב, משמעו התפרסות מישורית עד לגבולות מאפשר מה של העין. בעומק משיגים איכות גבוהה, במרחב משיגים כמות גדולה. בצמים שגודל הכמות נהפך גם לאיכות במובן זה שנלית מתוך הכמות בציעית לאיכות. בעומק — הסיכוי שמעט הכל יהא איכותי.

העולם צריך לזה והריך לזה. הענין הוא שהפילם נוטה, בדרך כלל, להפריד את המרחב על העומק. סיפוקו של אדם נוטה להיות גרוה ממאמות, ממראה עין משתי מישרים. הענין הרגילה איננה נוטה לבחון פנימיות ולהרוש בטיב ובאיכות. גם יצר הפשיה של האדם — ומדובר ביצר הטוב והמבעיל — מבצרה את הכמות הגדולה, את הפועל הרחב. גם דעת הקהל והשופטת, מתבססת "ציבור המניני"; רוצים "הרבה", אך מבצעים להעריך את ההפך המבוכלכל ימחושב עד גבורה, תוך בדבר עד הים.

כמה צריכתכל הדבר, שישיבות יש הרבה ובכל מובן יש רק מעט; תלילה לנו מלעשות חלוקה בין טוב ללא טוב; החלוקה היא בין כאלו שהן למרחב לבין כאלו שהן לעומק. וכידוע, הצדיפות ניתנת לאלו שהן לרחבי הצדיקות לאלה ניתנת בכל המדינות: מצד אלה שקמים לייסד ולהיות עסקים בזה; מצד אלה שבאים להעריך ולשבח ומצד אלה שבאים ללמוד, כלומר — התלמידים, המצדיפים את הישיבה הגדולה, המקיפה, ההמונית, הסדורה בדרך עשיר ומפואר, שהחזיה רצופ' שיש והקרנתיה ספונה עץ הדר.

אל הישיבה ה"לעומק", שבמספר הלבדיה במתכונה עדידה רק כדי הצורך, לא בקמצנות ולא בפזרנות — אליה אין נוהרים, אם מן הסיבה שבר תוויה עיקרת על האיכות המושלמת היא דורשת הרבה ולכן אין חפצים בה, ואם מן הסיבה שהיא עצמה בררנית ואינה לוקחת כל אחד רק משום שהוא בא.

אך כנגד זה — ישיבה כזו חוצבת ממש בעמקי הנשמה של הבחור. מצדיה עליו פיקוח קפדני ובוגרת אותו למעט להלומדין בארירת התורה הרכית. כה בשעה, הדרשת כמנו חריצות ושקידות בלימוד, קובצת "נורמות" גבוהות והדרשת הישגים. אם בישיבה "הימיהוביתי" יש אמנם סיכוי שאותו בחור יגיע להישגים שהוא מסוגל להם, כאן בכעם שאין סיכוי שלא יגיע אליהם.

— * —

בישיבת "בית הכרם" בירושלים, לא מצאנו כל הדוש לראות עין, כי בזה כמות עדיפה ביסודה, לפני עשר שנים, היא דומה לצבכה לזה שהיתה לפני חמש שנים. אם בדק הציור הימשכות, הגנפה של עשית במלאכת בניה התפרשות לרוחב — הכל על המתן. ראש הישיבה דוחה בתוקף כגורסס את הדעין ש"יתפרש". הלא כל חפצו הוא בזה, במה שיש לו. שלשים וחמישה תלמידים בדי מחזור. אם השאיפה היא לבנות מכל אחד עולם שלם — רבה מאד העבודה עלפניו. אם גם מתמיד הוא בבן, שאין לו אלא ד' אמותיה של הישיבה, בכותבת הרהצו — אסור לו אף לערער באותה עבודה מפרכת של "מבניה לכוי' חב". עד שהוא יתפגה רגע לבחור, הוא אנוס ליטול בעלי הרגליו, לב'

הדר על פתחי נדיבים לצאת, למעשה, מצילמה הפניבל של הישיבה ולהיות "שגריר נודד".

ברם, לא משום הקושי שבכך, אין הוא עושה כן. ככל שקשה לכלכל את הישיבה, גם במסגרתה הצרה, קשה הרבה יותר להתמודד עם הבעיות הרוחניות שאתגר חינוך התלמידים בשיבה זו מציב לפניו.

לעצב כיום דמות של תלמיד ישיבה — היא, מן המשימות הקשות ביותר. "אוירה" הרחוב קורצים כיום באלפי גוונים. אל נחשוב כי מישהו מבחוריה מחוסן "אוטומטית" בפני כל ההשפעות הללו. ודאי, נער משלנו נבדל כל כך מנערים אחרים. בכך אין ספק. אך מי שיעצב בפני בעיות של הנוער, רואה כמה מרובים הם הפיתויים; כמה עצום מספרם, עד כמה אינו יודעים להזהר מפני בכשולים מרוב שהורגלנו להם. באשר מתיצבים בהדרת כול הבעיה המורכבת הזו, רק אז רואים כמה מרובים פרטיה ופרטי פרטים.

שהרי אין לנו הזוב משלנו. הפרהסיה משותפת לכולם, ובה הלא עיקר התקלות. כמה טומאה וכמה חלאה נפוצות כיום; רק הסומא פנ ר כן הנסיון של הראית, אבל רק בן הראיה בלבד, ולא מן העוקום האנכי והזוה' של האויר. מדברים היום הרבה על אקולוגיה ועל נזקיה. בכמה כמרוה של מאבק ציבורי הוצא על המתמודדות נגד ארובה גדולה של תחנת כוח וכמה מדברים על פליטת עשן של כלי רכב. אך מי בכלל מעלה בדעתו שיש "גבי' עבין של אקולוגיה ריתמית. בפניה אין "כיהסים", מי שרק מצוי ברחוב — ובי יכול שלא להיות מצוי? — צפוי להיפגעות ונזק. אין איפוא, כבוש מלנסוע בנעקב התגוננות — בהרופת החיסון: יש להפעיל את הרגוגנים שיעמדו בתוקף נגד ההשפעות הללו.

את הפעולה הזו אפשר לעשות ביעילות אם המספר הוא קטן, אם הכבות איננה גדולה. ראש ישיבת "בית הכרם" אינו מוכן גם במצב זה להבטיח בכל מקרה את היכאה אחורי. כן הנסיון שנצבר במשך 10 שנים לגבי מאות בחורים, והם הלב על אלו שלגבם הצליחו, והם הרוב, אך יש צוגמת נפש על אלה שלגבם התצלחה לא האירה פנים, אף כי לא נתכה הרצגאי חלילה.

— * —

זו, איפוא, משוה כשלעצמה, לחזיק ציבור קטן להתבודד בבל כל הזכן ולא לחשוב על שינוי במיבן זה גם בעתיד. ישנה כאמור, גם כך הרבה בציוה, אך "בעוד מאה תלמידים נוספים ובעוד בנין — לא פותרים שום בעיות", אומר לנו ראש הישיבה בפסקנות.

מה הן הבעיות שמתמודדים בהם בעת היכוכם של בחורינו הן רבות ביותר. כי אינני בוחק סקנוסקופ עמו? "ביזמינו אלה", אמרו — "אי אפשר בלי זה..."; כאשר בחוקים בן, לא יוצאים ידי הומה בשמירת חדשות, הופכים להיות מומחים לפזמונאות. כמה רבים הם המחפשים פורקן בלימוד נהיגה ברכב. או, כאשר יחדעים כבר לנהוג, שוברים רכב, דוהרים בו מוציאים כספים, בלוים ומשתעבדים. בשתרשים בהמא התנובנות, לב'

תיר של החיים. כמה רע הוא שלא יודעים להנהג בקימוץ. הבזבה הורק חריצים עמוקים בנפש, לבד ממה שהוא גורם כדי את גגררים להמוניות של רחוב, רואים מה שאסור לראות.

על כן לא יעלה על הדעת שבתאה בישיבה זו יהודו טרנזיסטור או "להנהגה". יתר על כן, מתחבבים נגד הפונק שהוא מתפשטה ומגנו הקשות ביותר. כולם במנקים, הילד את עצמו. הורים מפנקים אותו, מתנבים ומעדים. פיהוק איגו מתשל את האדם, אלא להפך. הוא משאירו נבוג. בישיבה זו, עושים התלמידים בתורניות בחלוקת אוכל: לא בגלל החסכון, אלא לשם הנוך, להתמסר כך אל האינדיבידואום של התלמיד. קשה כאשר יש חמן מביתים במספר פרצה.

— אבל הלא יש הרבה יותר תלמידים מיכולת קיבול כפי שיבה זו בקצוותה?

— וכי ההיירנו להפק הכולו... בודאי שזה לא כספק, אך אני סבורים שיש גם כיום עוד מקום להרבה ישיבות. אל נעשה עצמנו כבעלי העין, המבחר הוא קטן.

— האם יש גם בסתן בולט בעדיפותה של ישיבה כזו?

— בסתן מהולט לגבי כל תלמיד ותלמיד — לא יכול להיות אף פגם. אלא השאלה היא בעצם היכרות לזה תמולד עם הבעיה שעצם קיומה של "ישיבה מציב ומציג, והמה, הנסיון הראה כי התמסרנו לטיפוח אנשים, גדלנו כמה מאות תלמידים שהם עתה אברכים בכוללים: יש קבוצה של כמה עשרות תלמידים הרוצים להקים עתה כולל וקיים כבר גם גרעין של אברכים. בנפרד מן הישיבה.

הנסיון הראה, כי הבעיה כיום איכה בעצם הלימוד. הקושי ניצב בתחילת הדרך, בעצם הכניסה, ברגע בו התגבר המהור על הבביע התיכוני—אז אין כבעם קושי ואפשר אפילו "לעמוד מן הגדר". התקופה הזו כלואה ניגודים מצד אחד—השפעת הרחוב התרבבית, יפי' איתר — הנגאים להתפתחות הפ' ביים מי כמה באי פעם.

— ★ —

כאשר מקימים בבין ששנותיו בי' ליבקי בירכהים לבצרה היבב שיוכל לעמוד גם באותו חלק הניצב במיטה. כך נעשה בישיבת "בית הכרם", שסיימה עתה עשר שנים מאז הקמתה.

היא מתקיימת בעקרונה מבנים שכורים, ללא כל הדר תיצוני. האתגר שהציב ביסודה מוסיף, ימשיך להיות חוט השידרה גם כיום. הציפה בנשיכות ל"גיבורי יהודי של התלמיד, שיגיע אל מה שהוא אכול להגיע בנהרגים המבצעים שנתבררך מהם.

באלף הדבר שהישיבה השיגה את אחוות הציבה בשכונת בית הכרם הירושלמית. שבתוכה עילית והתשכילה של האוניברסיטה העברית, אין ניגוד גדול יותר בינה לבין ישיבה. בתחילה אכן היתה צרינה לישיבה; אימוי בשפטים ובהלוגות. כיום רבים מן השבנים נוהגים לסור אליה לפרקים. בדרים עם הבחורים. מצרפים בציצים התקשרותם. יש מהם שבאים גם לענבים שונה...

באביבים הבריא של הבחורים המגרים גמדדת הצלחת הישיבה, כאמור. מספרם לא גדול, אך כי שבכירים יודע שאין כל ההתדייה בעניין זה עד כיגרים עם איפי בריא, עד שמפן יעה של לימוד.

בצלאל לנדוי

שלוש סעודות בערב פסח שחל בשבת

אילו זכינו ובית המקדש היה על מכונו נישא בראש הרים, הייננו מקריבים קרבן פסח במקדש, משלא זכינו נשלמה פרים שפתינו באמירת סדר הקרבן קרבן פסח, אך גם בשפלנו זכר לנו, נתן לנו תורה מצוות להיותנו כיום הזה, וכך מציין גם רבי עקיבא איגר באגרתו "בזמן שהיו ישראל שרויים על אדמתן, היה לנו יום טוב בשמחה, ובשחיטת פסח, וקריאת הלל, וכתת בעגוגותינו, בדי' כים על כל פנים לעשות זכר לזה, ולנהוג בו קדושה היום, להיות ירא תורה, ועוסק במצות כל היום".

ערב פסח שחל בשבת, והוא בבחינת פסח מעובין, כמסופר במס' פסחים ע"ד ע"ב כאשר אגריפס המלך ביקש לדעת מספרם של ישראל, הורה לכהן גדול ליטול כליה מכל פסח שקרב בירושלים, ונמצאו שם ששים רבוא זוגי כליות, כפלים כיוצאי מצרים, חוץ מטמא ושהיה בדרך רחוקה, ואין לך כל פסח ופסח שלא נמנו עליו יותר מעשרה בני אדם, והיו קוראים אותו פסח מעובין, ר' רש"י מפרש (שם ע"ב) "על שם שהעם רבים" ותוך שההשתמשו בביטוי זה וקראו לערב פסח שחל להיות בשבת בשם "פסח מעובין שהלכותיו מרובות".

בתקופות שונות אף נדפסו ספרים מיוחדים להלכות היום, אך במאמרנו נצמצם להלכות והליכות הקשורות בשלש הסעודות בשבת.

הלכה פסוקה בידינו "ערב פסח שחל להיות בשבת בודקים ליל י"ג, מבערים את החמץ לפני השבת ומשיירים בוזן שתי סעודות לצורך שבת", ויסודה במשנתנו (בפסחים מ"ט א) "ארבעה עשר שחל להיות בשבת מבערים את הכל בין חולין בין תרומות, מלפני השבת דברי ר' מאיר וחכמים אומרים בזמנו, ר' אלעזר בר צדוק אומר תרומה מלפני השבת וחולין בזמנן".

בהתאם לדעת רש"י ע"ש לבער הכל מלבד מזון שתי סעודות" פוסקים הטור וכן מרן בשלחן ערוך (סימן תמד), "וטוב לבער הכל בערב שבת לפני חצות, כדי שלא יבואו לטעות בשאר שנים לבער אחר חצות".

בעל "צמח צדק" מהאגרבנו מצא יסוד לכך בדברי חכמים במשנתנו, ד'

הוא מסביר הכל מדים שמבערים את הכל בערב שבת. לא נחלקו אלא בערב שבת גופו: לר"מ אין צורך לבער לפני חצות שהרי כל היום מותר באכילה, ולכן די שיבער "לפני השבת", אפילו סמוך להשיכה: ולדעת חכמים בזמנו הקבוע בכל שנה, כלומר לפני חצות ואילו רבי אלעזר כחולק בין תרומה שאסור להפסידה בזמנה מלפני השבת ובין חולין, שזמן ביעורן בזמנן הקבוע, קודם חצות.

לעומת זאת סבורים רוב הפוסקים כי "מה שאמרו רבותינו ז"ל מבערים הכל מלפני השבת ומשיירין מזון ב' סעודות בתרומה בלחוד קאמר, לפי שאין לה אוכלין, ולהה אמר דלא משייר אלא מזון ב' סעודות, אבל החולין שיש לו אוכלין הרבה לא השחה לבער עד השבת לפי שאין שם קלקול אם ישייר יותר בבי סעודות, כדי לאכול ולהאכיל לפני שיבער וכן הוא דעת הראב"ד ז"ל וכן עמא דבר" (כל בו).

בתשובת הרי"ף בן גיאת מציכו כי "באליסנה נהגו לבער את הכל מלפני השבת ולאפות מצה בערב שבת, ולאוכלה בשבת כדברי מאיר, וגזרה גזר הקיכוכים בפני המקילים שלא יבואו לידי איסור", ועל יסוד תשובה זו הציע לפני כמאה שנה נכדו של בעל "חקרי לב" הרי"א חזן בספרו "תעלומות לב" לקבוע את סעודת היום במצה עשירה.

השמוש במצה עשירה בפסח או בערב פסח פרשה בפני עצמה היא, לגבי השימוש בפסח במצה עשירה, היו מנהגים חלוקים בקהילות אשכנז וספרד והעמוד היו הוראות לגבי היתר אכילה בערב פסח, כאמור, עלתה הצעה לפני מאה שנה להשבע במשך בערי"פ שחל בשבת ולהשתמש במצה עשירה; לפני כעשרים שנה, כשר גים תש"א והשי"ד התלקח פולמוס חריף בין הרבנים בארה"ב. הראשון שהכיר פולמוס זה הוא הגי"צ כהן בספרו על הלכות ומנהגי היום (תשל"ד, צ"ט מ"ח), אולם קצר המצע מהשתרע ועוד יתן לבוחה.

משיירין מזון ב' סעודות

כאמור, נפסקה ההלכה "בשרת "מבערים הכל מפני השבת ומשיירין מזון שתי סעודות", ועל יסודה הרי שנהגו לא לאכול חמץ ביום ד' אר

הר' ד' שעות. בעל "יבגיד משנה" כבר מזכיר מהמדים שלא לשייר כלל, אלא לאכול מצה עשירה או מצה כתיקונה קודם הצות" אך מסכם "ודברי הראשונים עיקר".

לפני כמאה שנה עלתה שוב בעיר זה, ולפי המסופר שלח הרציא אורינשטין רבה של לבוב למרי מבעלזא את הוות דעתו שאין לאכול חמץ ביום ע"ש אחרי שריפת החמץ עד הלילה ליל ש"ק, שאז יוכלו לאכול ולהחזיר על כסא, אולם הרי מבעלזא לא הסכים עמו להשמיע דבר זה ולפרסמו, אם כי הוסיף כיון ששלח אליו יעשה כדבריו ויחמיר לעצמו בלבד ולא לאחרים כלל.

בעל "שבחת אלעזר" מציין שר' יר' קה ממאגרוב סיפר לו על כך, אך "לא הוסיף שום טעם לדבר כלל" ואף שלא שמענו בעולם לפנים חומרא זו, הנה גברא רבא הוא הגאון זי"ל מלבוב אמר מילתא אין מזחיתין אותו ומד' עמו נראה לצ"ד כיון שלא הנהי' וסתרי אנדרי, שעורפים התה, ויד' שבים אח"כ לאכול המץ אח"כ ביום, ומיהו כהוהא", והוא מאריך לברר "מעם לשבחי" כטכם "כיון שלא נמצא חומרא זו בשום א' מהפוסקים וגם המחבר כתב הנהגתו שמהניג ר' שיי רק בלעין יטיב לבצרי ולא מפרע"ש אין לעשות חדשות בבי' זיהה שלא נבנא בתלמוד והז"ל כי' לנו בפסק הש"ע שטוב לבער כנ' קודם הצות, והבר דלא לוסיף עוד חומרא".

הוא מצדיק, איפוא, סירובו של מהרי"י בבעלזא "יפה עשה הרב הקדוש מנכר שלא רצה לעשות מזה אזהרה ופירסום, בודבוא שלא שמענו בעולם, ומקלא כשלא נתפשטה בכל הפיה זו, אין להתחבר לעצמו ב"כ, לציד אבי הירא והרד הבודק במצוה, כי עיקרו שהחמיר רש"י הוא רק בשום בזירה להחמן שלא ישפר בשאר השנים ומה אתני אם הוא יחמיר לעצמו בחמצאי, ואדרבא אם נאכל שיהיו נזכרים ההדרים לדבר ה', יש להשוש לצבות כזה עוד קלקול שידעו הזמן בשאר השנים, ויסברו שרק המדיים הזקוקים איגו אוכלים חמץ בע"פ אחר תביעיה, אבל מותר מדינא להשמין כאשר ראו אשתקד שרק המדקדקים החמירו על זה הוא כמסכם "ואין לנהוג בחומרא זו, ויצאו בעקבי הגאון דבהגו לשרוף החמץ בזמנו בבוקר בערב שבת, כמו שפסקו בשלחן ערוך, ואכלו חמץ כל ע"ש וגם ביום ש"ק עד זמן ביעורו, גם המדקדקים במצוות. —" הרי"י הצלך שהביא דברי בסופו "הק לישראל" בסכם אך הוא

"כתא דהיתרא עדיף".

אף בעל "מקדים הבנים" סבור ידלא כדאי שעם להמרא זו, רק כנראה שחשש שמשיירין מזון ב' סעודות ידקא קאמר שהכוונה לשבת ויותר ולא התירו, ולכן אין היתר לשבת בערב שבת שאינו הכיה כ"ס, ולא התירו לשייר עבור, ולכן רצה לההמיר שאין לאכול האי סעודהי.

בכל זאת אנו בעצלהא להמנע מלאכול מהמץ ביום ערב שבת, מזמן הביעור ועד הערב, אם כי במטעיות ליל שבת הוזה לאכול המץ עד לשעת האיסור למחרת (לפי מנהג בעלזא וכי כ"ה). וכך נמסר גם על רבי הענוך באלעסק (לפי "לב שמח" הוד' לים שמוער ע"י נכדו הר"מ אשכנזי בלובלין הרר"א אשכנזי מבלובין).

הזהירה במצות החמץ שמשיירים לשבת

אם הכירו לאכול המץ הדגישו את המחויה ההדירות להשארת המץ בבי' עות מבוספות, עד כמה" ז"ל מציין "יזמבא לשייר מהמך שאין לו לאו כל, אלא ליל שבת ישבועה אחת בבוקר, ר' יוסף "נמצא האו מחולינוב" לן ראש לשלושים הגבי ישיבה דע"ק פרנקפורט לפני כ-400 שנה, מזהיר אף הוא בספרו "יוסף אומץ" "צריך השפתא מרובה על החמץ, המותר בערב שבת לשבת", ואילו בעל "בינר דים הכנעים" מדגיש "והגראש שלכל אחד לעבכם בלחם עקומה לשבת זה, ישאר בבה צריך שיהא לכל אחד להם לכל סעודה וגו לילדין הגבוה שבהצר יאכלו".

בסכם ערך זה בדבריו של בעל "צבי שבה בזמנותו" הביצד לדבר החשיך ידמשירין מזון ב' סעודות, נקט שגדמזים דבריא אינ' במחיב לבצרו עד סמוך לשבת ואיכ אינו מניח בשצמה הבעדיד רק שתי סעודות לצורך השבת, ולפי בתשיגו המכבר הכל ביום הבות כבר בשאר השנים, ויכול לאר' בות יותר בשתי סעודות אם רוצה לאכול קודם הלילה והפך לדעתו הם הבר הרשב"א "ומנח בן החמץ כדי לאכול בבוקר עד ארבע שעות, ביום השבת".

השבת לאכלים במבשלים לשבת

השבת נקראת בפי בעל "צם לתור "שבת של שתי הלחבים", שבעל "שבי רהים לבשל כי בבבבים כדי שלא ישאירו כלים, בשעבטת הגאונים נמצי בצאגי לראות בבקר לבישול המאכלים לשבת, וכך נמסר בשם רב הו' לאי "אין מבשלין לאכול בשחרית של שבת, לא בין חמים ולא בין צונן וים ולא בין קרה כדי שלא יהא ברין להדיחה מן הקערות, שבזמן ש'

אין צריך לאכול בהם לבצחת, אסור להדיחן, אבל מבשל בין דגים ובי' בים שאין הקערה צריכה להדיחה, ד' אסור להדיחה, ולבער חמץ בשבת, וכך סיכם גם אחרון הגאונים רב האי גאון: "מבהגא דהוי לנא דאין מבשלין דייסא, ולא כל דבר שמבשלים בכלי עישכרוך בו ההוה בי"ד שחל בשבת, וכן אין עורכים בו צנורה בהביה בין שצריך להדיחה".

בעקבותיהם פסקו בשלחן ערוך: "אין מבשלין לשבת זה דייסא, וכן שעורים או חטים כתושין ובישא ב' (בהלכות ומנהגי ע"פ שחל בשבת ירושלים הרב"צ בורן בסיגריוו: מה הוא "דייסא בר" — "כבין מל'יתא הנקרא לאקשין קוגלי"), כמיני קדחים שהרכן לידבק בקדירה, כדי שלא יצטרך להדיחן ולשפשף בשבת אחר האכילה, כיון שתהתה זו איבה לצורך השבת ואסור להדיח כלים שלא לצורך השבת". הרמ"א מוסיף פסק של הרי"ו ז"ל שאם אי אפשר לבקות בטוב באצבע, יש להדיחו בצם להעביר החמץ; ואם נדבקו בכלים, בענין שא"א לבקות היטב, שלא ישאר בהם באיסור מותר להדיחם גם במים, כי הוא שיש בהדחה זו צורך מצוה כיון שמתכוין בזה להעביר החמץ מהכלי לבעריו, אולם אין להשתמש בעמלית ע"פ כל השן של טהריה.

כדי לבטלו הצורך בקיבוה הכלים ובהדחתם מציע כבר מהרי"ל ז"ל "עניל לבשל הבמין ושאר אכילה לצורך השבת בכלים חדשים", כן מספר בעל פרי חדש "ואני נהגתי בביתי לבשל בקדירות חדשות ובוכביה לפסח, ד' בכף חדשה מוציאין התבשיל מן הקדירה, ובביתים בקערות על הבה, ואחר האכילה בקבוץ אותם באבנבשי והיא מיכוה "וכן נכון לעשות".

ובעל "אליה רבה" מספר "יש אנשי מעשה שמבשלים כל התבשיל בכלי פסחי ומאזירך הדבר מחיב "אין לערות מהם לצלחת של חמץ, אם לא כשאין רותה שום פולית, ועל כן היא מציע — יערה לכלי אחד של פסח ואח"כ מזהר לערות לכלי של המץ". בעל "פרי מגדים" מוסיף שאף ברוצה אם עריה מהקדירה של פסח לאכול הם לקערה של חמצ, לא ישתמש בקדירות זו בפסח, ורק בשצת החוק שאין לו כלים אחרים לפסח, יש להגעיל להשתמש בהם".

הפאהלכים לבצעים צצריך להזהר לפרות בכהוט כדי שבהצל (אד"ב) הנגלה בהגה למעלה, לא תבא היד מלולות בשנוגע בכלי פסח. ולו שמצבעים בכף חדשה ולא לצרות כן הקדירה.

אזהרה מיוחדת מובאה ע"י בעל "בגדי ישע" לדברי המב"א טוב לבשל בכלים חדשים, היא בצור "ולא כתב שיבשל בכלי ירקיעצם בינה שאיתן הכלים לא ישתמש בהם בפ"ם, מאחר שאוכל מהן אי אפשר ליזהר היטב, שיבוא לידי קצת הזיק, בערב במקום שעולהן הכלי חרמה לבית השאלונם תרבה אין נהרים לכך, ע"ב כתב כלים חדשים".

לגבי מנהגי ירושלים מציין כי בהלכות ומנהגי ערב פסח שחל להיות בשבת, שהופיע בירושלים תרכ"ב ע"י ר' חיים אלעזר הירידי, הובאה ההלכה כבר בשו"ע "אין מבשלין לשבת זו דייסא (והם שעורים או חטים הכתושין בריחים) וכיוצא בו (כגון מלייתא הנקרא לאקשין קוגעל), כי המבק נדבק בקדירות וצריך הדחה אחר האכילה בשבת".

לפי המסורת הבאה של מנהגי הים שבגרדל ע"י הרה"ג הכהן (הובאו להצים לאחשונה בירושלים הרב"י, מכרה, שכבר אחד מהם "סדר שרים הבהילים" ומצבה השני "סדר ערב פסח שחל בשבת", (כולים בברוך השני של לשבה ילדוהו המצאה בנרים, ירושלים הש"לאו): "אין מבשלים על שבת זו שום מין תבשיל של קמה (המנין או גריסין של חטים ואורז, לפי שהן נדבקין בכלי ואי אפשר לבקותן בשבת השבי" כן נמסר שם כי "בימי' כולים עהיק נוהגין שלא להטמין או כלל התשלין של חמץ לצהרן, יום השבת, אלא בסעודת שחרית של שבת זו אוכלים דברים קרים" אבל מפרסייבק תבשילין של פסח בהוך כלי פסח לצורך סעודה שלישית של שבת זו, שאז אסור לאכול המץ".

בהתדות המנהגים "פסח מעובין" (הפייס סלומון הרייע) צדין כבר: "בירושלים עוסק הרבה נוהבין שלא להטמין אי יכול, ואילו במהדורה בי' פסח של מנהגי הים (הפ"ס לפי' הריצ"א) ישם כבר ציין "היה חתקן ציי היקית ומבפלה" ישנה תוספה בלא איה אך משמעות "בירושלים ציה"ק יש נוהבין שלא להטמין וכו', הלא "נוהבין" כתם כלומר יש רש ובדרנו ומנהגי הים שפרסמו ב"הבדידו" ס' בזיכן השי"ד להואה' ע"י אחד בגדולי ירושלים צוין: "רוב הצבור נוהג לבשל לשבת ב"כלי של חמץ" (אבמפיל).

והמשבר ימתן במהדורה נספה, כי בראה בשל מריית והבפלה "הנאה

(המשך בעמוד ה')

[illegible]

יום ש'

דיין יודיע היום בוואשינגטון שלא תהיה הפרדה לפני החזרת השבויים

יגיש לקיסינג'ר את התוכנית הישראלית להפרדה

שר הבטחון מר משה דיין יצא אתמול בבוקר לוואשינגטון כשבאמתחתו התכנית הישראלית להפרדת כוחות עם סוריה. בהתאם להבנות זו לא תהיה שום הזזה של כוחות צה"ל לפני החזרת השבויים בסוריה.

[illegible]

קבלת פנים להגר"ע יוסף ב„פורת יוסף" בירושלים

[illegible]

אלוף פיקוד המרכז:

אסור להיתפס לאשליות בעקבות המגעים המדיניים הבינלאומיים

[illegible]

חשד שחוליי' מחבלים חדרה לגליל המערבי

[illegible]

נעלמו יהלומים בין לוד לניו-יורק

[illegible]

בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים
ע"י העדה החרדית פעיה"ק ירושלים תובב"א

יום כ"ו לחדש אדר שנת תשל"ד

כתב הכשר

הננו מאשרים בזה כי העוגות המיוחדות לפסח, הנעשים בהנהלת י. כהן וג. וינברג במגדנית האחים חכם רחוב אגריפס ירושלים, טל. 525541

הנם בהשגחה מאתנו בכל עניני הכשרות לפסח

ממיני העוגות המיוחדות, היינו:

עוגות מקמח המרי"א. עוגות מקמח מצה מלאכת מכונה שמורה ממאפיות מצות הלפרין שבהשגחתנו. עוגות מקמח מצות מלאכת יד ממאפיות המצות שמורה שבהשגחתנו. עוגות שקדים ואגוזים. שקדי מרק מקמח המרי"א.

כל הנ"ל הנם כשרים לפסח למהדרין, ואין בהם שום חשש שביעית וטבל וכו'

יכולים לקנות כל הנ"ל במגדניה ברחוב אגריפס בלי כל חשש, ואלו המוכרים בחנויות מחוץ למגדניה, בתוך האריזה הסגורה של העוגות הנ"ל והחתמת הכשרות כזה:

[illegible]

העוגות מקמח מצות עשויות **רק במי-פירות בלבד בכלים מיוחדים.**

כל מיני העוגות (קמח המרי"א, קמח מצות מלאכת יד, וקמח מצות מכונה) עשויים כל מין ומין בכלים נפרדים ומיוחדים.

חג כשר ושמח

מגדנית אחים חכם

בהנהלת י. כהן וג. וינברג

„המחלבות המאוחדות ושנא נגה"

שמחות להודיע לקהל הצרכנים, כי לקראת חג הפסח הבעל"ט באפשרותן לשווק כל סוגי תוצרת חלב עם

הכשה"
של
חוג חתם סופר בני-ברק

לכבוד חג הפסח — חג החנוך והתרות

הכניסו לבתיכם מזון רוחני המחדיר: שמחה, אמונה, וירא"ש טהורה ללא כל רבב, אשר רק זו הערובה, להביאנו לגאולה שלמה, ושמחת עולם, ותזכו לגדל דורות ישרים לשם ולתפארת.

הופיע ירחון **„מאוהות"** מס' 11

גליון חגיגי — פסח תשל"ד.

להשיג בירושלים: רח' הרי פורצקי 15 טל. 526133

בבני ברק: רח' ר' ישראל פלנט 7 טל. 788539

אצל: קפלוטיק, אמנת „מאבד" רח' עקיבא 94

זילברשלג, חנות פרחים רח' חזון איש 29 (31)

[illegible]

פסח כשר ושמח

המערכת

מחלקת הקליטה של אגודת ישראל

הועדה לקליטה דוחפת של עולי ברית המועצות

לרגל העומס במחסן הבגדים אנו מפסיקים זמנית את

„מבצע ביגוד לעולה"

הצבור מתבקש לא להעביר יותר בגדים והחפצים למשרדינו עד להודעה חדשה.

טליתניה
דוד אבנר

בית חרושת לאריגת טליתות מצמר ומשי מאיכות מעולה ביותר.

ובמיוחד: טליתות צמר נוסח חב"ד, טלית קטן מצמר נקי מכל המידות לפי כל שיעור

הייצור בהשגחת המועצה הדתית תל-אביב-יפו

אקספורט לכל ארצות תבל

תל-אביב, רח' בר יוחאי 2, טל. 821421, ת. ד. 270

חג כשר ושמח

מחפשים
דירה להשכרה

זוג צעיר, העומד להתחתן מעוניין לשכור דירה נאה מרוהטת בבני ברק למשך שנה שנתיים.

מתחילת חודש תמוז תשל"ד.

נא לפנות טל.

923008, 786491, 237717

אוצר הבגדים
לחלוקה לנצרכים

מבוקשים בגדים משומשים לכל הגילים, אך ורק במצב טוב, כ"כ שמיכות, נעלים, מצעים וכו'.

הודעות כתובות של נצרכים, מבוקשים גם כן לפנות לנ"ל.

טלפון: 03-785866

לאור ההתרחבות המתמדת בת"ת

דרוש דחוף
מלמד מוכשר ובעל נסיון
לכתה ב'

לפנות למשרד ת"ת „חיי-עולם" ירושלים

בשעות העבודה, ובערב — טל. 527978

דרושה מזכירה

למשרד מהנדסים בירושלים

רצוי עם ידיעה באנגלית.

טל: 224809, 233157 להתקשר בין השעה 9.00 — 13.00

בית החולים שערי צדק

דרושה
מזכירה כתבנית
(אנגלית)

עם ידיעה טובה של השפה העברית

— למשרה מלאה —

לפנות למנהל המנגנון, טלפון 233364

לנוחיותכם! ולהידור בכשרות

„כל-בו לפסח"

בו תמצאו מבחר עשיר ומגוון של מצרכים מיוחדים לפסח בהכשרים מהודרים

מצות מיוחדות, מצות שמורה יד ומכונה יינות וליקרים, סוכר דק וגביש, שוקלדות שוקולדות וקונפקציות מיוחד לפסח שקדים ואגוזים בלי חשש שביעית ועוד עשרות מצרכים מובחרים מיוחד לפסח.

— שרות מיוחד עד לבית המזמין —

פתוח משעה 8 בבוקר עד 8 בערב

„כל בו לפסח" — רוזנברג רחוב מאה שערים 90

ליד בימ"ס פרידמן טל. 287272

אוטובוסים עד למקום קוים 1, 2, 11, 12.

פח אלומיניום דק לשימוש חד-פעמי

לכיסוי שיש במטבח ושולחנות.

הופיע ונמצא למכירה הספר המבוקש

„פאר הדור" — חיי החזון איש

חלק חמישי — החלק האחרון

(נדפס במספר עותקים מוגבל)

להשיג בכל חנויות הספרים בארץ.

הודעה חשובה

יצאו לאור:

א) **ספר כתב סופר**

עמ"ס יבמות, כתובות, מיר, מעטם כת"י

ב) **ספר שו"ת שבט סופר**

על ד' חלקי שו"ע (נדפס פעם אחת לפני 65 שנה)

עם הוספות ילקוט „עיטור סופרים"

להשיג: אצל בתי מסחר לספרי קודש בארץ.

הפצה ראשית: „אוצר הספרי" רח' ברקוביץ 5

ת"ד 665 פתח תקוה

חוג בני תורה
שע"י הסתדרות צעירי אגודת ישראל
סניף בני ברק

במוצש"ק פר' ויקרא ד' ניסן תשל"ד בביהכ"נ „דברי שיר" של צא"י רח' ר' עקיבא פינת חזו"א בשעה 8.30 יתקיים אי"ה

כנס תורני לבני ישיבות

בהשתתפות:

הרב הגאון ר' **ניסים קרליץ** שליט"א

ראש כולל חזון איש

הרב הגאון ר' **מרדכי מן** שליט"א

ראש ישיבת „בית הלל"

סניף רחובות

במוצש"ק באולם ביהכנ"ס תלמוד תורה רח' גורדון בשעה 8.15 יתקיים אי"ה

כנס תורני לבני ישיבות

בהשתתפות:

הרה"ג ר' **נתן זוכובסקי** שליט"א

ר"מ בישיבת באר יעקב

סניף נתניה

במוצש"ק בביהכנ"ס אגודת ישראל רח' מאירוביץ 7 נתניה בשעה 8.15 תתקיים אי"ה

סעודת מלוה מלכה

בהשתתפות:

הרב **לוי שיינין** שליט"א

ציבור בני הישיבות מוזמן

תנועת בני-תורה
BNEY-TORAH
ISRAEL

„תנועת בני תורה"

רח' הושע 24 ת. ד. 5227 ירושלים

בני ישיבות ושוחרי תורה
מוזמנים
לעצרות חג הפסח תשל"ד
בתל אביב וחיפה

פרטים במודעות

„בית המורה — בית יעקב"

קורסים גבוהים להשתלמות מורות לבתי ספר תיכוניים וסמינרים

תל אביב, רח' ר' יצחק אלחנן 4 ת"ד 29111

הודעה

ביום שני, ט' בניסן ש"ז בשעה 4.00 אחה"צ יתחיל הקורס

פסיכולוגי' לגיל הנעורים

ההרשמה לקורס זה תתקיים באותו יום, החל בשעה 3.15 במשרדנו, ת"א, רח' ר' יצחק אלחנן 4.

— יתר השעורים יתקיימו אי"ה לאחר חג הפסח —

ההנהלה

חדש לפסח

פח אלומיניום דק

לכיסוי שולחנות ושיש במטבח המתקפל ומכסה בצורה נוחה

אצל: **„כל בו לפסח"**

רוזנברג רח' מאה שערים 90

חוג חתם סופר „בית יואל"

תל אביב, רח' בר כוכבא 18

בשבת קודש פ' ויקרא, ז' ניסן תשל"ד הבעל"ט

ידרוש אי"ה הרב הג'

רבי **יעקב יודא פולק** שליט"א

בשעה 11.30 לפני הצהרים בבית מדרשנו ההדש, רח' בר כוכבא 18 ת"א,

את דרשת שבת הגדול

בסוגי' דבני בתירא (פסחים ס"ו) ובעניני דיומא.

בברכת חג כשר ושמח

ההנהלה והגבאים

מקבל לפסח אורחים גם תיירים עבור 40 ל"י ליום מטבח הונגרי כשר למהדרין

פנסיה אהרן

סוקולוב 3 קרית אתא 784036

למר **אהרן דוד אלפר** ומשפחתו

שפע ברכות והרבה נחת

להולדת הנכד

חבריך בעבודה — מנהלי ופקידי ביח"ר

אחים לוסטיג — נתניה

הסתדרות צעירי אגודת ישראל

הנוער האגודתי בארץ ישראל   **מחלקת הנוער**

כל הסניפים המשתתפים בשבת הישיבה

שתתקיים אי"ה **השבת** במגדל העמק

מתכנסים במקום היום יום ו' בשעה 2 בצהריים.

סמינר בית יעקב בני ברק   **ארגון בתי' ובנות בני ברק**

השבת, ז' ניסן תתקיים אי"ה **הרצאה**

ע"י הרב **הלברשטט** שליט"א

בבית הסמינר [illegible]

נא לדייק

נ. ב.

הודעה חשובה למדריכות בתי' ובנות

באם הן יוצאות לטיול או צריכות הבניה אחרת עליהן להתקשר עם המרכזות לקבלת **אשור.**

בברכת פסח כשר ושמח

המרכזות

הסתדרות בתי"ה ובנות אגו"י סניף פ"ת

השבת פרשת ויקרא ז' בניסן ב-4.30 אחה"צ

יתקיים אי"ה **הרצאה** ע"י

הרב **הלדסהימר** שליט"א

בבית הספר היסודי בית יעקב רח' רוטשילד 64.

חברת ליבר בע"מ תל-אביב

ביח"ר לשוקולד, ממתקים, קקאו, קפה נמס

הרבנות הראשית למחוז תל-אביב—יפו

ת. ד. 9   טלפון 268271

ב"ה, ת"א - יפו י' חשון תשל"ד 5.11.73 מס' 7689

הכשר לפסח תשל"ד

מאשרים אנו בזה כי השוקולדה, הסוכריות, הקקאו, גומי-הלעיסה וגומי בלוני בזוקה וכן חפיסות השוקולדה קמיל-בלוך המיוצרים לפסח תשל"ד ע"י **חברת ליבר בע"מ**, תל-אביב, הם תחת השגחתנו.

בית החרושת הוכשר כראוי לפסח. ההשגחה סודרה והתוצרת נושאת החותם ***„כשר לפסח"*** מותר להשתמש בהם בלי פקפוק.

הרבנות הראשית

יצחק ידידיה פרנקל — הרב הראשי וראב"ד לת"א-יפו

חיים דוד הלוי — הרב הראשי וראב"ד לת"א-יפו

לשכת הרבנות בית-שמש

ת. ד. 43   טל. 911361

ב"ה, יום א' ס' אדר תשל"ד 3.3.74 מס' 17

תעודת הכשר

הננו מאשרים בזה כי המפעל לייצור קפה בן רגע בבית-שמש, המייצר ***„קפה נמס"***, נמצא תחת פיקוחינו, ונוהגים לפי הוראותינו, בכל הנוגע לענייני כשרות במפעל הנ"ל.

• וכל מוצרי **„קפה נמס"** ממפעל זה הנם כשרים לפסח ולכל ימות השנה בתכלית הכשרות.

הרב **יוסף בוסבילה**

רב העיר

לשכת הרבנות בית שמש

תרומות ומעשרות הופרשו כדין

ד"ר אלכס, הרי

מקרית טבעון נמצא בירושלים בימים ב' עד ד'

צ'רניחובסקי 32 טל. 02-64425

ד"ר מיכאל גורן

מראשון לציון עבר לירושלים

צ'רניחובסקי 32

טלפון 02-64425

דרוש גובה ומפיץ

בירושלים ובבני ברק

להתקשר לטל.

526133, ירושלים

788539, בני ברק

דרוש מלמד מומחה באידיש

המעוניינים יפנו בהקדם

לטלפון: 03-914856

קונדיטוריה כץ

רחוב רבי עקיבא 110 בני ברק

טלפון: 781282

בהשגחת הרב לנדא שליט"א

התוצרת שלנו

ללא השש שרויה

מאחל ללקוחותיו ולכל בית ישראל

חג כשר ושמח

במשך החנות סגורה, אחרי פסח אפשר יהיה להשיג מאבקי גלידה בהכשר הבד"ץ

✚ רוק להי אשכנזי 42 מכיר מעוניין בדתיה, ת.ד. 8336 ת"א.

הודעה חשובה

מצרכי פסח

בהכשרים מהודרים

בחנות מיוחדת לפסח

בהשגחת הבד"ץ

א. גנזל אבימעץ ילין 3

ע"י ת"ת יבנה טל. 286425

קווי אוטובוס 1, 4, 9, 25, 27.

✚ דירה מרוהטת שלשה חדרים במרכז העיר, שכון אגודי — בשכיה, לפנות למגבן אלבזי 3 טלפון 380002.

„אמרי חיים" למועדים

(המשך מעמוד ד')

שיגרא דלישנא של כל כותבי רצ־נזיה: "קצר המצע מלהשתרע". אם הדברים אמורים בהערכה של כל ספר בן השורה, הרי שלגבי "אמרי חיים" אנו הביטוי הנכון והקולע. אכן קצר מאד המצע, במסגרת צהון יובלי מל־השתרע ולהתעכב, גם במשהו על גודל ערכו וחשיבותו של ספר קדוש ונפלא זה. לכן לא עליתי אלא פנינים ספ־רים כאפיניים, מן הים הגדול של אי־מרי הוהה החסידות נגלה ונסתר הד־רכה המהמה, המכויים בספה"ק "אמ־רי חיים", בבחינת על כל יסודות הכ־דרו"ש רצופים גימטריאות ונוטריקו־נים שקשה להבין כיצד מוח אנוש מסוגל היה להעבן, וכהוגים בדשן עלירה ובבנין כפיאר. בהרהי כאן במה „הודיה" על שלוש רגלים בי־לבד. אבל הספר מלא וגדוש בחומר חסידי ... ראשון על כל מועדי והדשי השנה, כבתוא מאיר בי־בהלהיות כל עיני יהודי הגאון לי־הורת החסידות.

דבר אחד ברור ועלה מעל לכל ספק, כל הלומד בספר הקדוש הזה, יחוש בקרבו מין ההצלית רוחנית ביהודה, שרק כפרים הסידים מבית הדרשם של תלמידי הבעש"ט הק' יכולים להי־בא לשכמותה מפני—וראי כי כוב.

— ✱ —

כאמור, עד היום הופיעו שני כרכים בן הספר. בעבודת הקודש שקשה להד־פיס החלק השלישי של "אמרי חיים" כל אלה ע"י הנהלת מוסדות ויז'ניץ ב־בני ברק, ששרתו רבות והצליחו לה־הוציא דבר מתוקן מההה יצם — תורה נאה בכלי נאה.

כמו כן עומד להופיע כרך מיוחד של "אמרי חיים", הכולל לקוטים קצ־רים של כ"ק מרן זי"ע, שני כרכים של לקוטים יקרים כאלה הופיעו בי־זמנו בספנטמל, עוד בחיי מרן זי"ע, ע"י גאבן ביתו של הי"ב מרן הצדי־ מויד וקוטיל ולהבחליה של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א — הרה"ח ר' יע־קב דוד רוזנבוים הי"ו שמתפתד ל־להוציא לאור את כרך הלקוטים הש־לם, שרבים רבים מחסידי ויז'ניץ צ־מאים לו, ואשר בודאי יאיר וישמח לבם של מבקשי ה'.

לברכה ביהודה ראוי נמנו של מרן זי"ע, החתנא דבי נשיאה של כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרה"ג ר' מנחם איכנבער שליט"א, שעמל ללא ל־אות על סידור והגהת ספרי „אמרי חיים". יבוא על הברכה העושה עתי במלאכה הרה"ח ר' איציק אדלר הי"ו, המזכיר הכללי של מוסדות ויז'ניץ בב"ב, זכותו הגדולה של כ"ק מרן אדמו"ר זצוקל תגן עליהם ועל כל לומדי תורתו ועל כל ישראל.

רשת שעורי תורה שע"י אגודת ישראל

ת. ד. 154 בני ברק טל. 783613

בס"ד

בשבת הגדול פרשת ויקרא, בבתי הכנסת של הרשת ידרשו בעניני הלכה ואגדה:

בביהכ"נ „יד לאחים" קרית הרצוג, הרב הגאון ר' יהוסף חיים שיינפלד שליט"א לפני קריאת התורה, התחלת זמן התפילה בשעה 8.15 בבוקר.

בביהכ"נ „התימנים" רחוב לוי יצחק מברדיטשב שכון ה' הרב יוסף כורי הי"ו, בשעה 4.00 אחה"צ.

בביהכ"נ „שערי רחמים" רחוב ר' עקיבא 37, הרב ישראל פנחסי הי"ו בשעה 4.00 אחה"צ.

בביהכ"נ „אהבה ואחוה" רח' המכבים פרדס כץ, הרב זלמן דרורי הי"ו בשעה 4.30 אחה"צ.

בביהכ"נ „תפארת שלמה" רח' הרב יוסף הנשיא שכון הפרדסים, הרב אבנר בנימינוב הי"ו בשעה 4.00 אחה"צ.

בביהכ"נ „אור החיים" רח' האר גאון שכון ו' (נוה אליעזר) הרב מהלוף פחימה בשעה 3.00 אחה"צ.

הקהל הנכבד מוזמן

„רשת שעורי תורה" בבתי הכנסת

בתל אביב יפו ובפרברים שע"י אגודת ישראל

„שואלין ודורשין קודם הפסח בהלכות החג"

הרינו להודיע לקהל הרחב כי אי"ה בשבת קודש א' פרשת ויקרא יתקימו הדרשות בהלכות החג ע"י הרבנים מגידי השיעורים בבתי כנסת כדלהלן:

שם ביהכ"נ	הכתובת	שעה	הרב הדורש
„בית א-ל"	קהילת וורשא 81	3.00 אחה"צ	הרב יפרח ישראל
„זכור לאברהם"	המכבים 36	4.00 אחה"צ	הרב זכריה צוברי
„רשב"י"	הרב ניסים 17	4.00 אחה"צ	הרב יצחק קאזי
„רש"י"	פיקוס 55 יפו ג'	3.00 אחה"צ	הרב עמרם שוישא
„אהל שלום יוסף"	מסילת ישרים 10	3.00 אחה"צ	הרב משיח ירקוני
„בית א-ל"	נחן 58	3.00 אחה"צ	הרב נסים כהן

מוצרינו הכשרים לפסח

מוצרינו הכשרים
לפסח תשל"ד
בהשגחת הרבנות
הראשית חיפה

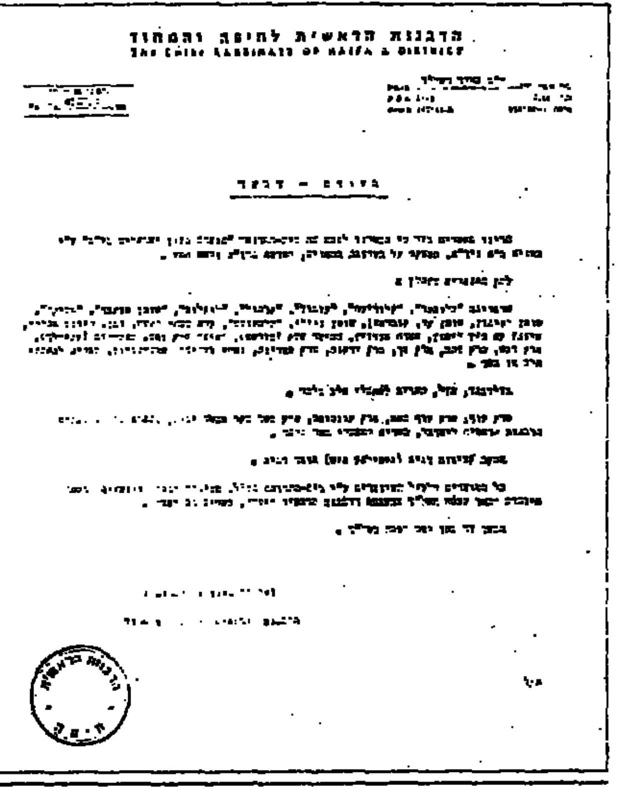

מרגרינה "בלובנד"
קלורינה
מרגרינה עם חלב
"גולדבנד"
מרגרינה למאפה
אפיקל
קצפת צמחית
— תלמה
מיונז תלמה
מיונז עם מיץ לימון
ממרח סנדביץ
קניידל כופתאות
מצה
מרק עוף
מרק בשר
מרק ירקות
מרק פטריות
מרק דגש
מרק זהב
מרק זך
בורשט — חמיצת
סלק נמס

תלמה בלו-בנד

מוצרי שמן כשרים לפסח!

ב"ה
בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים
ע"י העדה החרדית פעיה"ק ירושלים תובב"א
ת. ד. 5006

BETH DIN ZEDEK
OF THE ORTHODOX
JEWISH COMMUNITY
JERUSALEM, P.O.B. 5006

פעיה"ק ירושלם תו"ו יום .. כ"ו לחודש ... שבט ... שנת תשל"ד

תעודת הכשר

הננו מודיעים בזה לקהל החרדי בארץ, שהכשר על תוצרת בית החרושת

"שמן" חיפה

נמשך גם להבא על המצבים המפורטים להלן:

[illegible] המוצרים המסומנים להלן הם כשרים לחג הפסח ואין בהם חשש טבל ושביעית.

[illegible]: בבקבוקים, מודפס על התוית "כשר לפסח" ב.ה. — ללא חשש טבל ושביעית.

בפחיות. עליהם מרוח "כשר לפסח" ועל התוית מודפס "ללא חשש טבל ושביעית".

[illegible] קוקוס שעל התוית מודפס "כשר לפסח" ללא חשש טבל ושביעית.

[illegible] גדול (לניקוי כלים) בבקבוקים או בפחיות בצבע כחול. אולם בפלסטיק בצבע אדום הם עם בושם ואין להשתמש בהם בפסח.

[illegible] אבקת כביסה. סבון לבד.

ההכשר הוא רק לפסח תשל"ד.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

[illegible] יכולים אחב"י לקנות את המצרכים דלהלן: לכל ימות השנה

בלי חשש טבל ושביעית.

[illegible] בבקבוקים ופחיות, אלו שרשום עליהם "ללא חשש טבל ושביעית"

שמן סויה. אבקה גדול (לניקוי כלים) מעולה אבקה יבשים משחת אבקה

[illegible] סבון לבן ריצפלא אבקת אור (הסבון כביסה אינו כשר)

[illegible] רק אלו שרשום עליהם ב ש ר.

תוקף תעודת הכשר זה הוא רק עד ר"ח אדר תשל"ה.

מוצרי בשר ונקניק

חלק

תוצרת ביח"ר
„שובע"

בהשגחת הרב י. לנדא, אב"ד בני-ברק.

להשיג:

בני-ברק
ביח"ר "שובע", רחוב הרצל 31
סופרמרקט, רחוב רבי עקיבא 115

תל-אביב
"שובע", רחוב קרליבך 18
"נדיר", רחוב אבן גבירול 50
פלר, רחוב שינקין 53
אחים פלקס, רחוב תעלה 1
בודנר, [illegible] 4

ירושלים
מרכז הנקניק, [illegible] 9

חיפה
פרידמן, [illegible] 40

טבריה
קופרמן, [illegible]

פתחנו
חנות מיוחדת
למכירת כל
המצרכים לפסח
בהכשרים של הבד"צ
הרב לנדא
[illegible]
רחוב מלכי ישראל 37 ירושלים
מול מגדנית גרליץ

חליפית הריון

[illegible]

כלילת יופי

תל אביב, רחוב דיזנגוף 169
טלפון: 221948

בַּמֶּה מְנַקִּין בְּפֶסַח?

בסינטבון

כמובן, כי סינטבון כשר לפסח.
השתמשי בסינטבון לניקוי היסודי לקראת פסח ולכל עבודות הניקוי בימי פסח.
סינטבון יועיל לעשרות עבודות ניקוי, החל בשטיפת כלים וכביסה ועד למשימות הניקוי הקשות ביותר.
קני מלאי מספיק לפני פסח.

מוצרים ביחד נקה בע"מ נקה המפיצים תבי זולית בע"מ

הרבנות הראשית לתל-אביב-יפו

תעודת הכשר

הננו לאשר בזה שהמשקאות המיוצרים ע"י

Tempo SOFT DRINKS COMPANY LTD. טמפו חברה לתעשיות משקאות קלים בע"מ

טמפו, מי-עמי, אורנג', טמפו קולה,
מיצי תפוזים ואשכוליות

הוכשרו לחג הפסח דנן ע"י בית הרבנות הראשית לתל-אביב-יפו והמוצר נבדק והשגחה ... לאחר למשתמש במוצרים הנ"ל בחג הפסח תשל"ד שנה זו, בלי שום פקפוק כלל. בת תוקף זה עד ראש חדש אייר תשל"ד.

כשר לפסח

חג שמח עם משקאות טמפו
כל מוצרי טמפו כשרים לפסח

לידיעת תושבי בני-ברק והסביבה

המשקאות המשווקים באזור בני-ברק והסביבה לקראת חג הפסח תשל"ד הבעל"ט **ממולאים בבקבוקים חדשים שלא היו בשימוש.**

מכתב מן הארכיון

בשדה ספר

שער אפרים

הרב ש. ח. פרוש

הגדתר

כל שנה ו„הגדותיה" הפעם לפנינו פנינה של...

דהיינו זה זכה לַמה שלא זכו לה הרה הקודמים — מדי יום ביומו כמו מתנים אנו מספר חדש שזה רק עתה יצא לאור...

בשו"ע אורח או בגמרא שבת, תמה המחבר בתהלך תשובתו ...

... ז. שרייבר

הרב אברהם הכהן לוין

התמורה הרצויה בלימודי חו"ל בחתי"ם

בגון לשון ותהביל, דברי ימי ישראל ...

שמואל אבישי שטוקהמר

„אמרי חיים" למועדים וחדשי השנה לכ"ק האדמו"ר מויז'ניץ זצוק"ל

שבועות

סוכות

פסח

(המשך בעמוד ז')

ההסתדרות ובעיותיה

(המשך מעמוד ג')

שלוש סעודות בערב פסח שחל בשבת

(המשך מעמוד ג')

מאכלים מיוחדים לכבוד היום

ביצד מנגבין את הקערות

אספקלרית הצדק

מלווה המלחמה מרצון הכנים עד כה 800 מיליון ל"י

ראש הממשלה, הג' גולדה מאיר...

גם בשנה הבאה

המודיע